

“Ἐγὼ εἰμι
ἡ ὁδὸς
καὶ ἡ ἀλήθεια
καὶ ἡ ζωὴ,
(Ἰωάν. 14' 6)

“Τὰ ρήματα,
ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ωνεῦμά ἐστι
καὶ ζωὴ ἐστι,
(Ἰωάν. 5' 63)

ΟΡΘΟΔΟΞΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΟΜΩΝΥΜΟΥ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΘΕΟΛΟΓΩΝ

Ἰδρυτής: Ἀρχιμ. ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΜΑΘΘΟΠΟΥΛΟΣ † 1929

Ἔτος 113ον | Ἀπρίλιος 2023 | 4377

ΑΓΟΓΓΥΣΤΑ ΝΑ ΣΗΚΩΝΟΥΜΕ ΤΟΝ ΣΤΑΥΡΟ ΜΑΣ

ΓΙΑΤΙ, ἀλήθεια ὁ πόνος στὴ ζωὴ μας; Γιατί ἡ ἀποτυχία νὰ μᾶς συνοδεύει τόσο συχνά; Γιατί ἡ συκοφαντία νὰ πληγώνει τὴν εὐαισθησία τῆς καρδιάς μας; Γιατί τόση ἀχαριστία γύρω μας; Γιατί ἡ ἀδικία νὰ ἐπικρατεῖ καὶ ἡ δικαιοσύνη νὰ παραγνωρίζεται; Γιατί ἡ ἀλήθεια νὰ συκοφαντεῖται καὶ τὸ ψέμα νὰ θαυμάζεται; Γιατί ἡ ἀρετὴ νὰ προπηλακίζεται καὶ ἡ ἀμαρτία νὰ ἐξυμνεῖται; Γιατί τόσες παρέες καὶ τόσοι λίγοι φίλοι; Γιατί τόσος λόγος γιὰ ἀγάπη καὶ τόση παραποίηση, τόση ἔλλειψη ἀγάπης; Γιατί τόσες διαψεύσεις ἐλπίδων; Ἐνα σμῆνος ἀπὸ βασανιστικὰ «γιατί», σὰν πολὺβουο μελίσι, κεντὰ ἀδιάκοπα τὴ σκέψη μας καὶ πληγώνει τὴν καρδιά μας.

Καὶ ὁ Κύριός μας ἀπὸ τὸ Σταυρό, τὶς ἅγιες τοῦτες ἡμέρες, μᾶς ἀτενίζει καὶ στοργικὰ λέει στὸν καθένα μας: Γιατί, παιδί μου, τόσα «γιατί»; Δὲν τὸ ξέρεις, πὼς οἱ δοκιμασίες δὲν εἶναι γιὰ νὰ σὲ καταβάλλουν; Εἶναι γιὰ νὰ σὲ ἰσχυροποιοῦν. Τὸ γνωρίζεις. Ἡ ζωὴ εἶναι στίβος, εἶναι ἄθλημα, κονίστρα εὐγενικῶν ἀγώνων. Καὶ σὺ εἶσαι ἄθλητὴς καὶ πρέπει νὰ κατακτήσεις τὰ στεφάνια τῆς νίκης. Πὼς ὄμως; Χωρὶς ἄσκηση, χωρὶς κακοπάθεια; Δὲν μπορεῖς νὰ νικήσεις χωρὶς κόπους, ἰδρώτες, δοκιμασίες.

“Υστερα, λές, πὼς εἶσαι μαθητὴς μου, στρατιώτης σὲ πνευματικὲς μάχες. Πὼς ὄμως; Γιατί λησμονεῖς τοὺς λόγους μου **«ὄστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται εἶναι μου μαθητὴς»;** Δὲν μπορεῖς νὰ εἶσαι μαθητὴς μου, ἂν δὲν μάθεις νὰ σηκώνεις τὸν σταυρὸ πού σου παρουσιάζει ἡ κάθε ἡμέρα. Καὶ τὸν σταυρὸ αὐτὸν δὲν θὰ τὸν φέρεις μονάχα στοὺς ὤμους σου. Πόσες φορὲς θὰ χρειασθεῖ νὰ τὸν φέρεις μέσα στὴν καρδιά σου! Πόσες φορὲς θὰ αἰσθάνεσαι, στὸ τέρμα τῆς σταυροφόρου πορείας σου, τὰ γόνάτα σου νὰ λυγίζουν! Ἄλλα μὴ φοβᾶσαι. Τὶς ὥρες αὐτὲς ὁ σταυρὸς θὰ γίνεται στύλος ἐπάνω στὸν ὁποῖο θὰ μπορεῖς νὰ ἀκουμπᾶς, νὰ στηρίζεσαι μὲ ἐμπιστοσύνη καὶ νὰ μένεις ἀσάλευτος στὶς καταιγίδες.

Πρόσεξε ὄμως. Ἡ προσταγὴ ἡ δική μου εἶναι νὰ φέρεις τὸν σταυρὸ σου μὲ γενναιότητα, μὲ αὐταπάνηση. Ἐνας τέτοιος σταυρὸς γίνεται πηγὴ δύναμης, ἀφορμὴ βαθιάς ἐσωτερικῆς χαρᾶς. Τὸ νὰ φέρεις τὸν σταυρὸ σου καὶ νὰ ἀκολουθεῖς πίσω μου, εἶναι ἀσφάλεια καὶ ἐγγύηση τῆς νικηφόρου πορείας σου. Διαφο-

ρετικὰ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ ἀρνεῖσαι τὸν ζωηφόρο σταυρὸ καὶ νὰ κατασκευάζεις μέσα σου τὰ τρομερὰ καρφιὰ πού θὰ σταυρώνουν τὴν ψυχὴ σου στὸ ξύλο τῆς πιὸ φρικτῆς ὀδύνης, τοῦ φόβου, τῆς ἀγωνίας.

Ναί, παιδί μου, αὐτὸ νὰ φοβηθεῖς. Ὅχι τὸν σταυρὸ. Τὰ καρφιὰ πού σὺ ὁ ἴδιος χαλκεύεις στὴν καθημερινή σου ζωὴ.

Τὰ πυρωμένα καρφιὰ τοῦ μίσους πού βυθίζονται ὄχι μόνο στὴν καρδιὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ στὴ δική σου καρδιὰ.

Τὰ ἀκάθαρτα καρφιὰ τῆς ἠδυπαθείας πού καταρρακώνουν ὑπολήψεις, διαλύουν οἰκογένειες, δημιουργοῦν βαθιὲς ἠθικὲς πληγὲς καὶ ἀσίγαστους μυστικούς θρήνους.

Τὰ χρυσὰ καρφιὰ τῆς φιλαργυρίας πού προκαλοῦν ἀκατάσχετη αἱμορραγία στὴν ψυχὴ.

Τὰ καρφιὰ τῆς ἐγωπάθειας πού σὲ ἀκινητοποιοῦν στὸ βαρὺ ξύλο τοῦ ἐγὼ σου, ἀνίκανο σὲ ἔργα προσφορᾶς καὶ ἀγάπης.

Τὰ καρφιὰ τῆς ἀχαριστίας πού ἀντὶ τοῦ μᾶνα προσφέρουν χολὴ καὶ πληγώνουν εὐαίσθητες ψυχὲς ἀγαπημένων σου ὑπάρξεων.

Καὶ ἀκόμα πιὸ πολὺ νὰ φοβηθεῖς τὰ καρφιὰ πού κάποτε χαλκεύεις μὲ τὴ ζωὴ σου, γιὰ νὰ τὰ βυθίσεις, χωρὶς νὰ τὸ θέλεις, στὸ δικό μου σῶμα. Τὰ καρφιὰ αὐτὰ εἶναι τὸ ἴδιο ὀδονηρὰ μὲ ἐκεῖνα τῶν Ρωμαίων στρατιωτῶν.

Νὰ γιατί στὰ πολλὰ σου «γιατί», πού ἔχουν γιὰ κέντρο τὸν ἑαυτό σου, θὰ ἔπρεπε νὰ προσθέσεις καὶ μερικὰ ἄλλα πού θὰ σοῦ δημιουργοῦσαν ἀληθινὴ ἔξοδο καὶ διέξοδο. Ἐρωτήματα πού εἶναι καὶ ἀπαντήσεις. Γιατί θὰ εἶναι μιὰ ἔξοδος ἀπὸ τὸ ἀρρωστημένο ἐγὼ καὶ εἴσοδος στὸ φωτεινὸ χῶρο τῆς ἀγάπης, τῆς ἀπέραντης δικῆς μου ἀγάπης, πού σοῦ φανέρωσα μὲ τὴ σταυρικὴ μου θυσία.

Ναί, παιδί μου, αὐτὸ νὰ φοβηθεῖς. Ὅχι τὸν σταυρὸ. Τὰ καρφιὰ πού σὺ ὁ ἴδιος χαλκεύεις στὴν καθημερινή σου ζωὴ. Τὰ πυρωμένα καρφιὰ τοῦ μίσους πού βυθίζονται ὄχι μόνο στὴν καρδιὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἀλλὰ ταυτόχρονα καὶ στὴ δική σου καρδιὰ.

Αυτό δὲν εἶναι ἓνα ἀπλὸ γράμμα. Εἶναι κραυγὴ πόνου. Πηγάζει ἀπὸ μιὰ βαθεῖα πληγωμένη μητρικὴ καρδιά. Εἶναι γραμμένο μὲ αἷμα καὶ δάκρυ. Προέρχεται ἀπὸ σκληρὰ δοκιμασμένη οἰκογένεια. Ἡ θύελλα τῆς θλίψεως θέλει νὰ τὴν καταποντίσει στὸ πέλαγος τῆς ἀπελπισίας. Ἄς τὸ παρακολουθήσουμε:

«Εἶμαι μητέρα 25 ἐτῶν. Εἶχα δημιουργήσει μιὰ εὐτυχισμένη οἰκογένεια. Δυὸ χαριτωμένα ἀγοράκια δυνάμιον ἐτῶν τὸ ἓνα καὶ ἓνὸς τὸ ἄλλο. Τὸ βράδυ πού ἐρχόταν ὁ σύζυγός μου ἀπὸ τὸ φάρμακο ἔτρεχαν τὰ παιδάκια μου καὶ ἔπεφταν στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ πατέρα τους. Αὐτὸ γιὰ μένα ἦταν ἡ πιὸ μεγάλη εὐτυχία. Ὡσπὼν ἦλθε καὶ ἡ μέρα τῆς δυστυχίας μου.» Ἐνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο μοῦ σκότωσε τὸ πρῶτο μου παιδάκι, τὸ ξανθὸ μου ἀγγελούδι. Μέσα σ' ἓνα λεπτὸ ἡ εὐτυχία πού εἶχα δημιουργήσει μὲ τόσον ἀγῶνα σωριάστηκε γιὰ πάντα. Σκοτώθηκε μαζὶ μὲ τὸ παιδάκι μου καὶ ἡ ψυχὴ τοῦ συζύγου μου καὶ ἡ δική μου. Ἐσβησαν γιὰ μᾶς ὅλα. Ξαφνικὰ ὅλα γέρασαν. Τὸ

Στὸ βαθὺ πόνο τὰ ἀνθρώπινα λόγια ἀντὶ νὰ ἐπουλώσουν, πιὸ πολὺ μποροῦν νὰ βαθύνουν τὴν πληγή. Ἡ συμμετοχὴ μας καὶ ἡ συμπαράστασή μας θὰ γίνεῖ πιὸ ἀποδοτικὴ μὲ τὴν προσευχὴ. Σ' αὐτὲς τὶς δύσκολες στιγμὲς μονάχα ἡ θεϊκὴ βοήθεια καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἱκανὰ νὰ χύσουν βάψαμο παρηγοριᾶς καὶ νὰ ἀνακουφίσουν τὴ βαρεῖα ὀδύνη.

σπίτι, ὁ κῆπος, τὰ δέντρα, οἱ ἀνθρωποὶ καὶ πιὸ πολὺ ἐμεῖς οἱ γονεῖς.

Μὰ οἱ καλοὶ μας γονεῖς, πού ἔχουν δεῖ τόσα πολλὰ τὰ μάτια τους, μὲ χίλιους τρόπους μᾶς παρηγοροῦν καὶ μᾶς συμβουλεύουν νὰ ξαναρχίσουμε τὴ ζωὴ μας. Πῶς ὅμως; Εἴμαστε δυὸ ἐρείπια. Νομίζουμε πῶς μαζὶ μὲ τὸ πρῶτο μας παιδάκι τέλειωσε καὶ ἡ δική μας ζωὴ. Ἀγωνισοῦμε γιὰ τὸ ἀδικο-

χαμένο μας παιδάκι. Μᾶς λένε πῶς εἶναι ἀγγελούδι κοντὰ στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ. Μᾶς λένε ἀκόμη, πῶς μᾶς τὸ πῆρε ὁ Θεὸς γιὰτὶ τὸ ἀγαποῦσε. Μᾶς λένε, πῶς ἴσως ὅταν μεγάλωνε νὰ μὴ γινόταν καλὸς ἀνθρωπος καὶ ὁ Θεὸς προτίμησε νὰ τὸ πάρει τώρα πού ἦταν ἀγγελούδι.

Μὰ ὅλα αὐτὰ μᾶς τὰ λένε γιὰ νὰ μᾶς παρηγορήσουν. Ἡ πονεμένη μας ψυχὴ γυρεύει μιὰ πιὸ ὑπεύθυνη ἀπάντηση. Σᾶς ἰκετεύω ἐγώ, μιὰ βασανισμένη ψυχὴ, γράψτε μας κάτι. Γράψτε μας ἂν πρέπει νὰ κλείσουμε τὴ ζωὴ μας, ἀφήνοντας τοὺς ἑαυτοὺς μας στὴν ἀπελπισία. Ἐχομε βέβαια καὶ τὸ ἄλλο μας παιδάκι, ἀλλὰ δὲν ἔχομε κουράγιο νὰ τὸ μεγαλώσουμε...»

Τί νὰ πεῖ κανεὶς σὲ τέτοιες τραγικὲς στιγμὲς στοὺς πονεμένους γονεῖς; Πῶς νὰ τοὺς παρηγορήσει; Πῶς νὰ χύσει βάψαμο στὴν πληγωμένη τους καρδιά; Δὲν εἶναι μόνο ὁ θάνατος. Ὁ ἀναπάντεχος καὶ σκληρὸς χωρισμός. Εἶναι ἡ τραγικότητα τοῦ δυστυχίματος. Σπαράζει ἡ κάθε καρδιά μπροστὰ σ'

ἓνα τέτοιο θέαμα. Καὶ ἡ μητρικὴ ψυχὴ; Ἡ πατρικὴ; Νὰ βλέπουν τὸ χαριτωμένο ἀγγελούδι, πού γέμιζε χαρὰ τὸ σπιτικὸ μὲ τὸ χερουβικὸ χαμόγελό του, τὶς γλυκὲς φωνούλες, ἓνα ὀλόδροσο ρόδο κάτω ἀπὸ τὶς ἀνελέπτες ρόδες!

Ἔτσι εἶναι. Στὸ βαθὺ πόνο τὰ ἀνθρώπινα λόγια ἀντὶ νὰ ἐπουλώσουν, πιὸ πολὺ μποροῦν νὰ βαθύνουν τὴν πληγή. Ἡ συμμετοχὴ μας καὶ ἡ συμπαράστασή μας θὰ γίνεῖ πιὸ ἀποδοτικὴ μὲ τὴν προσευχὴ. Σ' αὐτὲς τὶς δύσκολες στιγμὲς μονάχα ἡ θεϊκὴ βοήθεια καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ εἶναι ἱκανὰ νὰ χύσουν βάψαμο παρηγοριᾶς καὶ νὰ ἀνακουφίσουν τὴ βαρεῖα ὀδύνη.

Τί νὰ σᾶς ποῦμε ἐμεῖς, ἀγαπητοὶ γονεῖς; Ὅπως δὴποτε ἓνας τέτοιος χωρισμός εἶναι ὀδυνηρὸς. Μονάχα ὅποιος τὸν ἔζησε, τὸν ἴδιο ἢ ἄλλον παρόμοιο, μπορεῖ νὰ καταλάβει τὸ μέγεθος τοῦ πόνου σας. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος ὡς τέλειος ἀνθρωπος, δὲν ἔμεινε ξένος στὸν ἀνθρώπινο πόνο. Μᾶς ἔδωσε κι ἐδῶ τὸ μέτρο. Πόνεσε καὶ ὁ ἴδιος μπροστὰ στὸν τάφο τοῦ ἀγαπητοῦ φίλου Του, τοῦ Λαζάρου. Δάκρυσε γιὰ τὸ φίλο Του καὶ τὶς δυὸ ὄρφανὲς ἀδελφές του.

Ὅλα ὅμως αὐτὰ τὰ χρωματίζει τὸ ἀπαλὸ καὶ παρήγορο φῶς τῆς ἐλπίδας. Τῆς ἐλπίδας στὴν Ἀνάστασι. Στὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ πού εἶναι ἡ ἀπόδειξις καὶ τῆς δικῆς μας ἀναστάσεως. Τὸ πολτοποιημένο, ἀπὸ τοὺς βάνουσους τροχοὺς, ἀγγελούδι σας δὲν ἔσβησε κάτω ἀπὸ τὸν ὄγκο τοῦ φορτηγοῦ. Φτερουγίσσε στοὺς οὐρανοὺς μαζὶ μὲ τοὺς ἁγίους ἀγγέλους. Ἀπὸ τὸν τόπο τῶν δακρῶν πῆγε στὴ χώρα τῆς ἀτέλειωτης χαρᾶς. Ἀπὸ τὸ τρικυμισμένο πέλαγος προσορμίστηκε στὸ ἀκύμαντο λιμάνι τοῦ Οὐρανοῦ. Ἀπὸ τὴ γῆ τῶν πειρασμῶν καὶ τῶν παγίδων ἀσφαλίστηκε στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ Θεοῦ.

Ἡ φωτισμένη σκέψις καὶ ἡ ἐξαγιασμένη καρδιά τοῦ ἱεροῦ Χρυσόστομου, πού ἀντίκρυζε τὸν θάνατο μέσα ἀπὸ τὸ πρίσμα τῆς αἰωνιότητος καὶ τῆς ἀγάπης τοῦ Θεοῦ, μᾶς λέει: «Γιὰ περ μου: Τί φοβερὸ ἔχει ὁ θάνατος; Ὅτι μᾶς παραπέμπεῖ πιὸ γρήγορα στὸ γαληνεμένο λιμάνι καὶ στὴν ἀτάραχη ζωή;» Καὶ συνεχίζει: «Περ μου σὲ παρακαλῶ τὸ ἐξῆς: Ἄν κάποιος σὲ ἔβαζε σὲ βασιλικά ἀνάκτορα καὶ σοῦ ἔδειχνε ἐκεῖ μέσα τοὺς ἐπιχρυσωμένους τοίχους καὶ ὅλη τὴν ἀστραφετῆ λαμπρότητα καὶ ἔπειτα σὲ πῆγαινε νὰ μείνεις σὲ μιὰ φτωχοκαλύβα καὶ σοῦ ὑποσχόταν, ὅτι σὲ λίγο πάλι θὰ σὲ ξαναφέρει στὰ βασιλικά ἀνάκτορα καὶ θὰ σὲ ἀφήσει νὰ μένεις ἐκεῖ γιὰ πάντα, δὲν θὰ δυσφοροῦσες καὶ θὰ δυσανασχετοῦσες, ἔστω καὶ γι' αὐτὲς τὶς λίγες ἡμέρες; Αὐτὸ, λοιπόν, νὰ σκέπτεσαι καὶ γιὰ τὸν οὐρανὸ καὶ γιὰ τὴ γῆ καὶ μαζὶ μὲ τὸν Παῦλο νὰ μὴν ἀναστενάξεις γιὰ τὸν θάνατο, ἀλλὰ γι' αὐτὴν ἐδῶ τὴ ζωή».

Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη διαφορὰ ἀνάμεσα στὸν ἄπιστο καὶ τὸν πιστὸ στὴ θεώρησι τοῦ θανάτου. Εἶναι ἡ θεώρησι τῆς ἀπελπισίας καὶ τῆς ἐλπίδας. «Βλέπει τὸν νεκρὸ ἐκεῖνος καὶ νομίζει ὅτι πράγματι εἶναι νεκρός. Βλέπω κι ἐγὼ τὸν νεκρὸ καὶ ἀντὶ γιὰ θάνατο ὀραματίζομαι τὴ ζωή».

Ζητούσαν θαύματα έντυπωσιασμού

Ἡ Ἁγία Γραφή κάνει λόγο συχνά για «σημεῖα τῶν καιρῶν», για «σημεῖα καὶ τέρατα», για «σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ» καὶ ἄλλα πολλά. Ὁ ἴδιος ὁ Κύριος κάνει λόγο για «τὸ σημεῖον Ἰωάνη τοῦ προφήτου». Ποιὸ εἶναι τὸ σημεῖο αὐτό;

Οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι, οἱ θρησκευτικοὶ ἡγέτες τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, προσπαθοῦσαν, ὅπως εἶναι γνωστό, νὰ προκαλοῦν καὶ νὰ παγιδεύουν τὸν Θεάνθρωπο Κύριο. Ἰδιαίτερα ὕστερα ἀπὸ κάθε ἔλεγχο, ποὺ ἀπέβλεπε στὴ μετάνοια καὶ σωτηρία τους, ἐκείνοι ἀντιδροῦσαν μὲ τὴ γνωστή τους ὑποκρισία. Ἔτσι καὶ τώρα. **«Ἀπεκρίθησαν τινὲς τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων λέγοντες· διδάσκαλε, θέλομεν ἀπὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν»** (Ματθ. 1β' 38). Εἶναι ἕνας τρόπος ὑπεκφυγῆς. Ἄντὶ νὰ θαυμάσουν τὸ προηγηθὲν θαῦμα, αὐτοὶ «τῆς πονηρίας οὐκ ἀφίστανται» (Χρυσόστομος). Δὲν ἐννοοῦν νὰ ἀπομακρυνθοῦν ἀπὸ τὴν πονηρία τους. Ὀνομάζουν κολακευτικὰ καὶ ὑποκριτικὰ τὸν Κύριο διδάσκαλο, ἐνῶ δὲν τὸν ἀναγνωρίζουν. Ζητοῦν «σημεῖον», θαῦμα, ἐνῶ ἀρνοῦνται τὰ θαύματα Του. Καὶ ζητοῦν τὸ θαῦμα, για νὰ τὸ διαστρέψουν. Καὶ δὲν εἶναι ἡ πρώτη φορά. Μετὰ τὴν ἐκδίωξη ἀπὸ τὸν ἱερὸ περίβολο τοῦ ναοῦ ὄλων ἐκείνων τῶν ἀσεβῶν ἐμπόρων, ποὺ εἶχαν μεταβάλει τὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ σὲ οἶκο ἐμπορίου, οἱ Ἰουδαῖοι εἶχαν τὸ θράσος νὰ ζητήσουν ἀπὸ τὸν Ἰησοῦ τὸν λόγο τῆς ἀποπομπῆς καὶ νὰ ἀπαιτήσουν «σημεῖον» ἀποδεικτικὸ τῆς ἐξουσίας Του (Ἰωάν. β' 18). Ὡσὰν νὰ χρειαζόταν «σημεῖον» για νὰ σταματήσει ἡ βεβήλωση καὶ νὰ ἀπαλλάξει τὸν οἶκο τοῦ Θεοῦ ἀπὸ ὅλη αὐτὴ τὴν αἰσχύνη, ὅπως παρατηρεῖ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος.

Φυσικὰ ὁ Ἰησοῦς καὶ μέχρι τότε εἶχε πραγματοποιήσει πολλὰ θαύματα, τὰ ὁποῖα καὶ δὲν ἀγνοοῦσαν. Οἱ καλῆς θελήσεως ἄνθρωποι εἶχαν παραστεῖ ἀδιάψευστοι μάρτυρες τῶν θαυμάτων: **«Τυφλοὶ ἀναβλέπουσι καὶ κωφοὶ περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται καὶ κωφοὶ ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται»** (Ματθ. 1α' 5). Ἄν ἤθελαν, λοιπόν, νὰ πιστέψουν εἶχαν στὴ διάθεσή τους πολλὰ θαύματα. Αὐτοὶ ὅμως δὲν ζητοῦσαν θαύματα, για νὰ πιστέψουν. Ζητοῦσαν θαύματα για νὰ ἀπιστήσουν. Ζητοῦσαν θαύματα έντυπωσιασμοῦ. Ζητοῦσαν θαύματα ἀπλῶς καὶ μόνο, για νὰ κατηγορήσουν τὸν Κύριο ὡς ὑποπτο καὶ κοινὸ θαυματοποιό. Ἐφήρμοζαν τὴν ἴδια τακτικὴ τοῦ Διαβόλου μὲ τοὺς πειρασμοὺς τῆς ἐρήμου. Καὶ τότε ὁ Διάβολος, **«ὁ πειράζων εἶπεν· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, εἰπέ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρτοι γένωνται... εἰ υἱὸς εἶ τοῦ Θεοῦ, βάλε σεαυτὸν κάτω...»** (Ματθ. δ' 3-10). Τὸ ἴδιο καὶ τὰ ὄργανα τοῦ πονηροῦ τὴν ἴδια μέθοδο ἐφάρμοζαν καὶ ἐφαρμόζουν. Τὴν συναντᾶμε καὶ στὴν περίπτωση τοῦ Ἡρώδη, ὅταν ὁ Πιλάτος τὸν παρέπεμψε

σ' αὐτόν: (Λουκ. κγ' 8). Πόσο φτωχὰ εἶναι τὰ ἐλατήρια τῶν μικρῶν στὴν ψυχὴ ἀνθρώπων! Ζητοῦν ὑποκριτικὰ θαυματουργικὲς ἐνέργειες, ὄχι για νὰ ὀδηγηθοῦν στὴν πίστη καὶ στὴ σωτηρία, ἀλλὰ για νὰ ἱκανοποιήσουν τὴν μάταιη φιλοπεριέργειά τους.

Ἀσφαλῶς ὁ Ἰησοῦς δὲν μπορούσε νὰ ἐνδώσει σὲ τέτοιες μικρόψυχες ἀπαιτήσεις. Ποτὲ δὲν χρησιμοποίησε μεθόδους έντυπωσιασμοῦ. Τὰ θαύματά Του,

θαύματα ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας ἀπέβλεπαν πάντοτε στὴ δόξα τοῦ Θεοῦ καὶ στὴ σωτηρία ψυχῶν. Γι' αὐτὸ καὶ μὲ πολλὴ λύπη τοὺς ἐλέγχει μίπως καὶ τοὺς συγκρατήσει ἀπὸ τὸν ὀλισθηρὸ τους κατήφορο. **«Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ εἰ μὴ τὸ σημεῖον Ἰωάνη τοῦ προφήτου»** (Ματθ. 1β' 39). Γενεὰ πονηρὴ καὶ μοιχαλίδα, γιατί προδώσατε σὰν τὴν ἄπιστη γυναίκα, τὴν πίστη σας στὸν οὐράνιο Νυμφίο. Γενεὰ ποὺ ἐπιμένει νὰ ζητάει μὲ ἀξίωση θαῦμα έντυπωσιακό. Ἀλλὰ τέτοιο θαῦμα δὲν θὰ τῆς δοθεῖ, παρὰ μόνο ἕνα θαῦμα ποὺ προεικονιζόταν ἀπὸ τὸ θαῦμα Ἰωάνη τοῦ προφήτη. Διότι, ὅπως τότε ὁ Ἰωάνης ἔμεινε στὴν κοιλιὰ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρες καὶ τρεῖς νύχτες, ἔτσι καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου θὰ εἶναι στὸν τάφο τρεῖς ἡμέρες καὶ τρεῖς νύχτες. Θαύματα βεβαίως ὁ Χριστὸς θὰ ἔκανε καὶ μετὰ, ὄχι ὅμως γι' αὐτούς, οἱ ὁποῖοι θὰ ἐξακολουθοῦσαν νὰ βρίσκονται σὲ κατάστασι πωρώσεως καὶ ἀμετανοσίας.

«Τὸ σημεῖον Ἰωάνη». Ναι, τὸ εἶδαν καὶ αὐτό. Τρεῖς ἡμέρες καὶ τρεῖς νύχτες στὸν τάφο ὁ Ἰησοῦς καὶ μετὰ ἡ Ἀνάστασις. Παρέστησαν οἱ ἴδιοι μάρτυρες τῆς σταυρώσεως, τῆς ταφῆς καὶ τῆς Ἀναστάσεως. Καὶ ἐνῶ ὁ Κύριος ἦταν ἀκόμη πάνω στὸν Σταυρὸ, τότε ἀκριβῶς ποὺ ἄρχιζε τὸ «σημεῖον Ἰωάνη», ἐκείνοι ἀρνοῦνται νὰ τὸ ἀτενίσουν. Τὸ ἐμπαίζουν. Προκαλοῦν τὸν Ἐσταυρωμένο. Μαζὶ μὲ τοὺς «**παραπορευομένους**» «**ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσβυτέρων καὶ Φαρισαίων ἔλεγον... εἰ βασιλεὺς Ἰσραὴλ ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ καὶ πιστεύσομεν αὐτῷ**» (Μάρκ. κζ' 41-42). Τυφλὰ ὄργανα τοῦ Διαβόλου τοῦ ζητοῦν «σημεῖον», τὸν παρακινοῦν νὰ κατέβει, για νὰ ματαιώσουν τὸ ἔργο τῆς σωτηρίας. **«Σημεῖον»** ὅμως για τὸν Ἰησοῦ ἦταν ὄχι νὰ κατέβει ἀπὸ τὸν σταυρὸ, ἀλλὰ νὰ ἀναστηθεῖ. Καὶ αὐτὸ ἀπεδείκνυε πολὺ περισσότερο τὴ δύναμή Του. Ἡ Ἀνάστασή Του, τὸ σημεῖο τῶν σημείων, τὸ θαῦμα τῶν θαυμάτων, ποὺ μαρτυροῦσε τὴ θεότητά Του, οἱ ἐμπαθεῖς αὐτοὶ θὰ τὸ ἀρνηθοῦν. Θὰ δωροδοκήσουν καὶ τοὺς στρατιῶτες για νὰ ψευθοῦν. Τὸ πάθος τοῦ φθόνου καὶ τῆς ὑποκρισίας ἀρνεῖται μέχρι τέλους **«τὸ σημεῖον Ἰωάνη»** ποὺ ζητοῦσαν!

«Χριστός παραγε-
νόμενος ἀρχιερεύς τῶν
μελλόντων ἀγαθῶν διὰ
τῆς μείζονος καὶ τελει-
οτέρας σκηνῆς, οὐ χει-
ροποιήτου, τοῦτ' ἔστιν οὐ ταύτης τῆς κτίσεως,
οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ
τοῦ ἰδίου αἵματος εἰσηλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ Ἅγια,
αἰωνίαν λύτρωσιν εὐράμενος. Εἰ γὰρ τὸ αἷμα

ΚΥΡΙΑΚΗ 2 ΑΠΡΙΛΙΟΥ
Ε΄ ΝΗΣΤΕΙΟΝ (ΜΑΡΙΑΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΣ)
ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Ἐβρ. θ΄ 11-14
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ι΄ 32-45

ταύρων καὶ τράγων καὶ
σποδὸς δαμάλεως ραντί-
ζουσα τοὺς κεκοινωμέ-
νους ἀγιάζει πρὸς τὴν
τῆς σαρκὸς καθαρότητα,
πὸσω μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ, ὃς διὰ Πνεύ-
ματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ
Θεῷ, καθαρῶς τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν
ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ ζῶντι».

ΜΟΛΥΣΜΕΝΗ Ἡ ΚΑΘΑΡΗ Ἡ ΣΥΝΕΙΔΗΣΗ ΜΑΣ;

«Τὸ αἷμα τοῦ Χριστοῦ... καθαρῶς τὴν συνείδησιν ὑμῶν»

Τὸ φαινόμενο τῆς συνειδήσεως εἶναι παρα-
δεκτὸ ἀπὸ ὅλους τοὺς ἀνθρώπους. Ἡ δυνατὴ φωνὴ
τῆς ἄλλοτε μᾶς βραβεύει, ὅταν κάνουμε τὸ καλὸ.
Ἄλλοτε πάλι μᾶς ἐλέγχει, ὅταν κάνουμε τὸ κακὸ.
Εἶναι ὁ ἀδέκαστος κριτὴς καὶ ὁ τηρητὴς τοῦ νόμου
ποῦ ὁ Θεὸς χάραξε στὴν καρδιά μας. Ὁ ἀπόστο-
λος Παῦλος στὶς ἐπιστολές του κάνει συχνὰ λόγο
γιὰ τὴν συνείδηση. Ἀναλύει τὶς παρενέργειες τῆς
ἁμαρτίας ἰδιαίτερα στὸν ἕσω ἄνθρωπο. Ἡ ἁμαρ-
τία σκοτίζει τὸ λογικὸ μέχρι τοῦ σημείου νὰ μὴν
εἶναι σὲ θέση νὰ διακρίνει τὸ φῶς ἀπὸ τὸ σκοτάδι.
Αὐτὴ παραλύει τὴ θέλησή μας. Αὐτὴ μολύνει τὴ
συνείδησή μας, δηλητηριάζει τὴν ὑπαρξή μας.

Στὴ σημερινὴ ἀποστολικὴ περικοπὴ ὁ Ἀπόστο-
λος τοῦ Χριστοῦ μᾶς δίνει τὴν ἀπάντησιν, πῶς θὰ
καθαρίζουμε τὴ συνείδησή μας. Ἀλλὰ προηγουμέ-
νως, ἄς δοῦμε κατὰ τὴ διδασκαλία τοῦ Ἀποστόλου
μας, τὶς πνευματικὲς παθήσεις, ποῦ ἐπιφέρει ἡ
ἁμαρτία στὴ συνείδησή μας.

Οἱ ἀρρώστιες τῆς συνειδήσεως

Στὴν Κόρινθο ὑπῆρχαν νεοφώτιστοι Χριστιανοὶ
μὲ ἀσθενικὴ καὶ πλανημένη συνείδηση. Δὲν ἦταν ἡ
συνείδησή τους φωτισμένη, ὑγιὴς καὶ ἐδραιωμένη
στὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ. Οἱ ἰδέες τους, οἱ θεωρίες
καὶ οἱ πράξεις τους δὲν ἦταν σωστὲς καὶ ἀρεστὲς
στὸν Χριστό. Ἐτσι παρουσίαζαν μιὰ ἀπαράδεκτη
κατάστασιν σχετικὰ μὲ τὰ εἰδωλόθυτα.

Γράφει ὁ Ἀπόστολός μας: «**Τινὲς τῇ συνει-
δήσει τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι ὡς εἰδωλόθυτον
ἑσθίουσι, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς
οὕσα μολύνεται**» (Α΄ Κορινθ. ν΄ 7). Δηλαδὴ με-
ρικοὶ ἀπὸ σᾶς ἔχουν μέσα στὴ συνείδησή τους
τὴν πεποιθήσιν, ὅτι τὸ εἶδωλο ποῦ λατρεύουν ἄλλο-
τε, εἶναι πραγματικὸς Θεός. Τρώγουν λοιπὸν ἕως
τώρα ἀκόμη τὰ κρέατα, σὰν ἱερὰ θυσία, ποῦ ἔχει
προσφερθεῖ σὲ θεοῦς. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι, νὰ
μολύνεται ἡ συνείδησή τους ἀπὸ αὐτὸ ποῦ ἔκαμαν,
ἐπειδὴ εἶναι ἀδύνατον καὶ ἄρρωστον.

Ἄλλες παθολογικὲς καταστάσεις τῆς συνειδήσε-
ως εἶναι ἡ ἀκάθαρτη συνείδηση, ἡ πονηρὴ καὶ ἡ
καυτηριασμένη. Δηλαδὴ ἔχει ἀνεξίτηλα τὰ στίγμα-
τα τῆς πονηριᾶς, μὲ τὸν ἴδιον τρόπο ποῦ παλαιότερα
εἶχαν χαραγμένα μὲ πυρωμένο σίδηρο στὸ σῶμα
τους οἱ δοῦλοι, τὰ σημάδια τῆς κυριότητάς τους.

Γίνεται ἀκάθαρτη ἡ συνείδησή μας ὅταν κάνου-

με ἀνεπίτρεπτους συμβιβασμοὺς μὲ τὴν ἁμαρτία.
Ὅταν μαζεύει ὁ ἄνθρωπος μέσα του ὅλα τὰ σκου-
πίδια καὶ τὶς ἀκαθαρσίες ἀπὸ τὰ σαρκικὰ πάθη
του. Αὐτὰ ἔχουν σὰν συνέπεια νὰ βλέπει ὁ ἄνθρω-
πος πονηρὰ. Νὰ θέλει νὰ ἀκούει καὶ νὰ λέει λόγια
ἄπρεπα. Νὰ μὴ σκέπτεται σωστά, γιὰτὴν ἁμαρτία
τὸν διέφθειρε καὶ ἀπέκτησε συνείδησιν πονηρὰ.

Ἐτσι ὁ ταλαίπωρος ἄνθρωπος δὲν ἔχει πιά συ-
νείδησιν ποῦ λειτουργεῖ κανονικά. Καὶ ὑπάρχει
περίπτωση ἡ συνείδησή του νὰ καταντήσῃ ἀναί-
σθητη. Ὅπως π.χ. ἓνα μέλος τοῦ σώματος, μπορεῖ
νὰ ὑποστῇ καυτηριασμὸ καὶ νὰ νεκρωθεῖ, ἔτσι καὶ
ἡ συνείδηση. Ἄν τὴν καυτηριάσῃ, ἂν τὴν πωρώσῃ
ἡ ἁμαρτία τότε γίνεται **«κεκαυτηριασμένη συνεί-
δηση»** (Α΄ Τιμ. δ΄ 2).

Ἡ θεραπεία τῆς συνειδήσεως

Ἡ κάθαρση τῆς συνειδήσεως ἀπὸ τὰ ἔργα
τῆς ἁμαρτίας. Μοναδικὸ μέσο γιὰ τὴν κάθαρση
τῆς συνειδήσεως εἶναι πρῶτα - πρῶτα τὸ οὐράνιο
λουτρό, τὸ ἅγιον μυστήριον τῆς Ἰ. Ἐξομολογήσεως
καὶ Μετανοίας. Ἀπὸ ἔμπειρο πνευματικὸ ὁδηγὸ θὰ
πάρουμε ὄχι μόνον τὴν ἄφεση, ἀλλὰ καὶ τὴ σωστὴ
καθοδήγησιν τῆς συνειδήσεως. Εἶναι ἀνώφελο νὰ
ἐπιστρατεύουμε δικαιολογίες γιὰ νὰ ἀμνηστεύουμε
τὰ λάθη μας. Ὅπως π.χ. θὰ ἦταν τραγικὸ λάθος στὸν
ναυτικὸ, ἂν προσπαθοῦσε νὰ ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὴν
πυξίδα του, ἐπειδὴ τοῦ δείχνει, ὅτι πῆρε λάθος
δρόμο.

Ἐπειτα ἀπὸ τὸ λυτρωτικὸ μυστήριον ποῦ ἀνα-
φέραμε, ἔρχεται τὸ κατ' ἐξοχὴν μυστήριον τῆς
ἀγάπης τοῦ Θεοῦ. Εἶναι τὸ μυστήριον τῆς θείας
Εὐχαριστίας. Ἀπὸ ὅλα τὰ ἄλλα μυστήρια παίρνουμε
τὴν ὑπερφυσικὴν θεία χάριν. Ἀπὸ τὸ μυστήριον τῆς
θείας Κοινωνίας παίρνουμε τὸν ἴδιον τὸν Χριστὸ
στὴν καρδιά μας, ὅταν κοινωνοῦμε μὲ τὴν ἀνάλογη
προετοιμασία τὸ ἅγιον Σῶμα Του καὶ τὸ τίμιον Αἷμα
Του. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ Ἀπόστολός μας τονίζει: **«Τὸ
αἷμα τοῦ Χριστοῦ... καθαρῶς τὴν συνείδησιν
ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων εἰς τὸ λατρεύειν Θεῷ
ζῶντι»**. (Ἐβρ. θ΄ 14).

Ἐπίσης πολὺ θὰ μᾶς βοηθήσῃ ἡ καθημερινὴ
μελέτη τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῶν Ἁγίων Πατέρων
τὰ συγγράμματα, ποῦ θὰ ρίχνουν φῶς θεϊκὸ στὸ
νοῦ καὶ στὴ συνείδησή μας.

«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. Τὸ ἐπιεικὲς ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. Ὁ Κύριος ἐγγύς.

Μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωρίζεσθω πρὸς τὸν Θεόν, καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ Θεοῦ ἢ ὑπερέχουσα πάντα νοῦν φρουρήσει τὰς καρδί-

ΚΥΡΙΑΚΗ 9 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΤΩΝ ΒΑΪΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Φιλ. δ' 4-9
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. ιβ' 1-18

ας ὑμῶν καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ. Τὸ λοιπὸν, ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά, ὅσα δίκαια, ὅσα ἀγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὐφρημα, εἴ τις ἀρετὴ καὶ εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα λογίζεσθαι ἅ καὶ ἐμάθετε καὶ παρελάβετε καὶ ἠκούσατε καὶ εἶδετε ἐν ἐμοί, ταῦτα πράσσετε· καὶ ὁ Θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν».

ΕΙΝΑΙ ΑΥΝΑΤΗ Η ΔΙΑΡΚΗΣ ΧΑΡΑ;

«Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε· πάλιν ἐρῶ χαίρετε»

Περάσαμε τὴν πένθιμη περίοδο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς. Μπροστά μας ἔχουμε τὴ Μεγάλη Ἑβδομάδα τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου μας. Γι' αὐτὸ φαίνεται κάπως παράξενο τὸ μήνυμα τοῦ Ἀποστολικοῦ ἀναγνώσματος, ποὺ σαλπίζει: «**Χαίρετε ἐν Κυρίῳ πάντοτε**». Ἀλλὰ σήμερα ἔχουμε τὴ θριαμβευτικὴ εἴσοδο τοῦ Χριστοῦ στὰ Ἱεροσόλυμα. Ὁλος ὁ λαὸς μὲ ζωκραυγὲς καὶ τὰ «ὠσαννά», μὲ χαρὰ καὶ ἐνθουσιασμό, ὑποδέχεται «**τὸν ἐρχόμενον ἐν ὀνόματι Κυρίου**». Ὅμως καὶ μέσα ἀπὸ «*τὰ πάθη τὰ σεπτά*» καὶ τὸν Σταυρὸ τοῦ Γολγοθᾶ, ἔρχεται χαρὰ λυτρωτικὴ, ὅπως διαβάζουμε στὴν προσευχὴ τῆς Ἐκκλησίας: «*Ἰδοὺ γὰρ ἦλθε διὰ τοῦ Σταυροῦ, χαρὰ ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ*».

Ἀλλὰ τί εἶναι αὐτὴ ἡ χαρὰ ποὺ βγαίνει μέσα ἀπὸ τὰ πάθη τοῦ Κυρίου μας, ἀπὸ τὸν Σταυρὸ Του καὶ μέσα ἀπὸ τὴ φυλακὴ τοῦ Ἀποστόλου Παύλου;

Εἶναι χαρὰ πνευματικὴ καὶ ὑπερφυσικὴ.

Ὁ τόνος ποὺ κυριαρχεῖ σὲ ὁλόκληρη τὴν πρὸς Φιλιππησίους ἐπιστολὴ εἶναι ἡ πνευματικὴ χαρὰ. Ἡ μοναδικὴ ἐπιθυμία τοῦ ἀποστόλου Παύλου εἶναι ὁ θρίαμβος τοῦ Χριστοῦ, «**εἴτε διὰ ζωῆς εἴτε διὰ θανάτου**». Ἡ πῶς μεγάλη του χαρὰ εἶναι ὅτι ἡ φυλακισίη του δὲν ἐμποδίζει, ἀλλὰ μᾶλλον βοηθάει τὴν πρόοδο τοῦ Εὐαγγελίου. Τὴ βαθύτερη ὅμως αἰτία γιὰ τὴν ὑπερφυσικὴ του χαρὰ τὴν ἐκφράζει ὁ Ἀπόστολός μας μὲ τὴν μνημειώδη ἐκείνη φράση του: «**Ἐμοὶ τὸ ζῆν Χριστὸς καὶ τὸ ἀποθανεῖν κέρδος**». Δηλαδὴ ἡ ζωὴ του εἶναι ὁ Χριστός. Καὶ τὸν θάνατο τὸν θεωρεῖ κέρδος.

Ἡ χαρὰ λοιπὸν τοῦ ἀποστόλου Παύλου δὲν εἶναι ἀνθρώπινη. Εἶναι ὑπερφυσικὴ. Εἶναι θεϊκὴ. Ἐχει χριστοκεντρικὴ βάση. Ξεπερνᾶει τὰ ὅρια τοῦ χώρου καὶ τοῦ χρόνου καὶ μπαίνει στὴν αἰωνιότητα.

Ὁ Μέγας Βασίλειος ἔχοντας αὐτὴ τὴ θεοκεντρικὴ βάση γράφει: «*Νὰ πῶς θὰ κατορθώσεις νὰ πετύχεις τὸ «πάντοτε χαίρετε»*». Ἄν ἡ ζωὴ σου εἶναι πάντοτε στραμμένη πρὸς τὸν Θεὸ καὶ ἡ ἐλπίδα τῶν μελλόντων ἀγαθῶν ἀνακουφίζει τὰ λυπηρὰ τῆς ζωῆς. Σὲ ἐξευτέλισαν; Ἐσὺ στρέψε τὴ σκέψη σου στὴν οὐράνια δόξα, ποὺ σοῦ ἐπιφυλάσσεται, ἂν δείξεις ὑπομονή. Ζημιώθηκαν; Ἀτένισε τὸν πλοῦτο καὶ τὸν ἐπουράνιο θησαυρὸ, ποὺ ἀποταμίευες στὸν οὐρανὸ μὲ τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς. Ἐχασες τὴν πατρίδα μὲ τὴν ἐξορία; Ἀλλὰ ἔχεις Πατρίδα τὴν ἐπουράνια Ἱερουσαλήμ. Ἐχασες τὸ παιδί σου; Ὅμως ἔχεις ἀγγέλους μὲ τοὺς ὁποίους θὰ συγχορεύεις κοντὰ στὸ θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ θὰ

εὐφραίνεσαι στὴν αἰώνια εὐφροσύνη.

Ἔτσι ἂν ἀντιπαραθέσεις στὰ παρόντα δυσάρεστα τὰ μέλλοντα ἀγαθὰ, θὰ διαφυλάξεις τὸ ἄλυπο καὶ ἀτάραχο τῆς ψυχῆς σου, ὅπως μᾶς συμβουλεύει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος: «**Οὔτε τὰ εὐχάριστα ἀνθρώπινα πράγματα νὰ μᾶς παρασύρουν σὲ ὑπερβολὲς καὶ ἄμετρη χαρὰ, ἀλλὰ οὔτε καὶ τὰ λυπηρὰ νὰ μᾶς κάνουν σκυθρωποὺς καὶ νὰ ἀχρηστεύουν τὸν δυναμισμό τῆς ψυχῆς**».

Εἶναι καρπὸς πνευματικοῦ ἀγῶνα.

Μόνο οἱ Χριστιανοὶ ποὺ ἀγωνίζονται «**τὸν ἀγῶνα τὸν καλόν**», μὲ τὴ χάρη τοῦ Κυρίου μας καὶ τοῦ Πνεύματος τοῦ Ἁγίου μποροῦν νὰ ἔχουν πάντοτε χαρὰ πνευματικὴ. «**Οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσι, εἶπε Κύριος ὁ Θεός**» (Ἡσαΐας νζ' 21). Εἶναι ἀδύνατο δηλαδὴ νὰ ἔχουν χαρὰ ἀληθινὴ ὅσοι εἶναι ἀσεβεῖς. Ἐπομένως ὅσοι ζοῦν μὲ εὐσέβεια, ὅσοι ἀγωνίζονται καὶ προσέχουν νὰ ἀποφεύγουν τὴν ἁμαρτία, ὅσοι φροντίζουν νὰ τηροῦν τὴν ἐντολὴ τῆς ἀγάπης καὶ ὅλες τὶς ἐντολὲς τοῦ Χριστοῦ, ἔχουν τὸ πλήρωμα τῆς χαρᾶς, ἀνεξάρτητα ἀπὸ τὶς ἐξωτερικὲς συνθήκες καὶ τὰ ὑλικά ἀγαθὰ.

Αὐτὴ τὴν ἀλήθεια βεβαιώνει καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος. «*Τῇ χαρᾷ δὲν τὴν δημιουργεῖ οὔτε τὸ μέγεθος τῆς ἐξουσίας, οὔτε τὰ πολλὰ χρήματα, οὔτε τὸ ὕψος τοῦ ἀξιώματος, οὔτε ἡ σωματικὴ εὐρωστία, οὔτε τὰ πλούσια φαγητά, οὔτε τὰ πολυτελῆ ρούχα. Δὲν εἶναι γίγνο κατασκευάσμα, ἀλλὰ πνευματικὸ κατόρθωμα, ποὺ προέρχεται ἀπὸ τὴν ἀγαθὴ συνείδηση*».

Ἐκεῖνος λοιπὸν ποὺ ἔχει καθαρὴ συνείδηση, ἔστω κι ἂν εἶναι ντυμένος μὲ κουρέλια, κι ἂν πεινάει, ἔχει περισσότερη καὶ ἀληθινὴ χαρὰ ἀπὸ ἐκείνους ποὺ γλεντοῦν μὲ ἀκάθαρτη καὶ πονηρὴ συνείδηση.

Ὁ «**καλὸς ἀγῶνας**» ὅμως, γιὰ τὴν πνευματικὴ χαρὰ, ἔχει καὶ τὴν «**τακτικὴ**» του:·

—Νὰ κλείνουμε τὴν πόρτα σ' ὅλες τὶς καθημερινὲς μικροαφορμὲς...

—Νὰ ἀναζητᾶμε τὴν καλὴ ὁψη κάθε περιστατικοῦ...

—Νὰ μὴν ἀσχολοῦμαστε μὲ πιθανὲς μελλοντικὲς ἀντιξοότητες...

—Νὰ μὴ προσπερνᾶμε ἀδιάφοροι στὶς μικρὲς καθημερινὲς χαρὲς τῆς ζωῆς.

—Νὰ προσφέρουμε τὴ χαρὰ τοῦ Χριστοῦ γύρω μας. Τὸ «**χαίρειν μετὰ χαιρόντων**» καὶ τὸ «**εὐχάριστοι γίνεσθε**», εἶναι συνθήματα ποὺ μᾶς βοηθοῦν νὰ ἔχουμε μιὰ διαρκὴ πνευματικὴ χαρὰ μέσα μας.

ΔΙΑΛΟΓΟΣ με τούς ἀναγνώστες μας

Γεγονὸς ἢ Ἀνάσταση Α΄

«Μιλᾶτε γιὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ ὅταν κάτι τὸ δεδομένο. Ἀπὸ ποῦ ὅμως βγαίνει μιὰ τέτοια βεβαιότητα; Ἔχουμε ἀδιάσειστες ἱστορικές μαρτυρίες ποὺ νὰ ἐπικυρώνουν ἕνα τέτοιο γεγονός;»

Δὲν θὰ ἀρχίσουμε μὲ τὶς ἰσχυρὲς ἱστορικές μαρτυρίες ποὺ μᾶς προσφέρουν τὰ ἴδια τὰ ἱερὰ κείμενα. Ἡ αὐθεντικότητά τους ἐξ ἄλλου ἀναγνωρίζεται καὶ ἀπὸ πολεμίους τοῦ Χριστιανισμοῦ. Θὰ ἀρχίσουμε ἀπὸ τὶς ἀντιρρήσεις καὶ ἀμφισβητήσεις ποὺ προβάλλονται ἀπὸ τοὺς ἀρνητὲς τῆς Ἀναστάσεως.

Πρώτη ἀμφισβήτηση: Οἱ μαθητὲς φρόντισαν νὰ κλέψουν τὸ σῶμα τοῦ Ἰησοῦ καὶ διέδωσαν τὸ ψέμα ὅτι ἀναστήθηκε. Ὅταν εἶδαν τὶς ἐλπίδες τους ὅλες νὰ διαψεύδονται μὲ τὸ θάνατο τοῦ Διδασκάλου τους, ἐπινόησαν τὸν μῦθο τῆς ἀναστάσεως, γιὰ νὰ τὶς ἀνασπλώσουν. Τὴν ὑπόθεση αὐτὴ τῆς κλοπῆς υἱοθέτησαν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή οἱ Ἰουδαῖοι, ποὺ ἔπεισαν τοὺς στρατιῶτες νὰ ποῦν ὅτι **«οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες ἔκλεψαν αὐτὸν ἡμῶν κοιμωμένων»** (Ματθ. κη΄ 13). Μιὰ τέτοια ὅμως ὑπόθεση εἶναι τελείως ἀβάσιμη γιὰ κάθε καλοπροαίρετο ἐρευνητή. Οἱ Ἀπόστολοι δὲν εἶχαν λόγο νὰ κλέψουν τὸ σῶμα. Ἡ πίστευαν καὶ ἔπρεπε νὰ περιμένουν ἢ δὲν πίστευαν καὶ ἡ κλοπὴ τους δὲν εἶχε κανένα νόημα. Ὑστερα ἂν ὁ Ἰησοῦς δὲν ἀνίστατο, φυσικὸ ἦταν νὰ κινήσει τὴν ἀγανάκτησή τους γιὰ τὸν ἐξαπάτησε. Ἀκόμα ἄνθρωποι ἀγράμματοι χωρὶς ἐπιρροή καὶ κοσμικὰ μέσα, ἦταν δυνατόν ποτὲ στὸ ψέμα καὶ στὴν ἀπάτη νὰ θεμελιώσουν ἕνα τέτοιο θεῖο ἔργο; Ἀλλὰ καὶ πάνω στὰ πράγματα ἡ κλοπὴ δὲν μπορούσε νὰ γίνει γιὰ τὸ τάφος ἐφρουρεῖτο. Πολὺ πετυχημένη ἡ παρατήρηση τοῦ ἱεροῦ Αὐγουστίνου: *«Κοιμόνταν, λέτε, οἱ φύλακες. Ἀλλὰ ὅταν μιλάτε ἔτσι μήπως κοιμᾶται τὸ λογικὸ σας περισσότερο ἀπὸ τοὺς φύλακες; Ἄν κοιμόντουσαν, τί εἶδαν; Καὶ ἂν δὲν εἶδαν τίποτε, ποῖα εἶναι ἡ μαρτυρία τους; Τί εἶδους μάρτυρες εἶναι οἱ κοιμόμενοι μάρτυρες;»*

Ἀλλὰ ὑπάρχουν καὶ ἄλλοι ἰσχυροὶ λόγοι ποὺ καταρρίπτουν τὴν κλοπὴ. Ἄν δὲν ἔγινε πραγματικὰ ἡ Ἀνάσταση, πῶς θὰ ἐξηγηθεῖ ἡ ψυχολογικὴ μεταβολὴ τῶν Ἀποστόλων; Οἱ φοβισμένοι μαθητὲς, ποὺ ἐγκατέλειψαν τὸν Διδάσκαλό τους, ποὺ ἦταν κλεισμένοι **«διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων»**, πῶς ξαφνικὰ γίνονται γενναῖοι καὶ ἀτρόμητοι; Πῶς οἱ δειλοὶ ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη ἔγιναν φλογεροὶ κήρυκες τῆς Ἀναστάσεως, ἔτοιμοι καὶ τὴ ζωὴ τους νὰ θυσιάσουν; Ὅλα αὐτὰ γιὰ ἕνα ψέμα; Γιὰ μιὰ προμελετημένη ἀπάτη δὲν προσφέρει κανεὶς τὴ ζωὴ του. Αὐτοθυσία καὶ αὐταπάρνηση δείχνει κανεὶς γιὰ τὶς πεποιθήσεις του. Καὶ οἱ μαθητὲς πιστεύουν ἀκράδαντα στὴν Ἀνάσταση τοῦ Κυρίου.

Σ' αὐτὰ θὰ μπορούσε νὰ προσθέσει κανεὶς τὴ μεγάλη ἀρετὴ τῶν Ἀποστόλων. Ἀρκεῖ νὰ ρίξουμε μιὰ ματιὰ στὴ ζωὴ καὶ στὸ ἔργο, στὶς ἐπιστολές τους, γιὰ νὰ διαπιστώσουμε τὴ μοναδικὴ εὐλικρίνειά τους. Ἡ πρώτη, λοιπόν, ὑπόθεση τῆς ἀπάτης δὲν στέκεται. Ὑπάρχει ὅμως ἡ δεύτερη.

Ὁ Χριστὸς δὲν πέθανε πάνω στὸν Σταυρό. Ἀπλῶς λιποθύμησε. Συνῆλθε στὸν τάφο, βγήκε καὶ οἱ μαθητὲς πίστεψαν ὅτι ἀναστήθηκε. Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόθεση αὐτὴ εἶναι ἀστήρικτη. Καὶ μόνο τὸ τρύπημα τῆς λόγχης στὴν πλευρὰ ἦταν ἱκανὸ νὰ προκαλέσει τὸν θάνατο σ' ἕνα τόσο τλαιπωρημένο ὄργανισμό. Ὅπως ἀναφέρουν οἱ ἱστορικοὶ, ἦταν σχεδὸν ἀδύνατο νὰ ἀποφύγει τὸν θάνατο ὁ σταυρωμένος καὶ ἂν τὸν κατέβαζαν ἀπὸ τὸν σταυρό. Ἦταν τόσο τρομερὸ τὸ μαρτύριο, ὥστε καὶ οἱ ἱατρικὲς ἀκόμα φροντίδες δὲν ἔκαναν τίποτε. Πόσο ἀσύστατη εἶναι ἡ θεωρία αὐτὴ φαίνεται πάλι ἀπὸ τὴν ὁμολογία τοῦ ἴδιου ἀρνητῆ Strauss: *«Τί θὰ μπορούσε νὰ σκεφθεῖ κανεὶς γιὰ ἕνα τέτοιο μισοπεθαμένο Μεσσία ποὺ σέρνεται ἔξω ἀπὸ τὸν τάφο του ἄτονος καὶ ἐξαντλημένος; Ἐνας τέτοιος ἄνθρωπος θὰ μπορούσε νὰ προκαλέσει στοὺς μαθητὲς τὴν ἐντύπωση τοῦ νικητῆ τοῦ θανάτου καὶ τοῦ τάφου, τοῦ ἀρχηγοῦ τῆς ζωῆς; Γιατὶ αὐτὴ ἡ ἐντύπωση εἶναι ἡ βάση ὅλης τῆς δραστηριότητος ποὺ ἀνέπτυξαν στὴ συνέχεια οἱ Ἀπόστολοι. Μιὰ τέτοια φυσικὴ ἐπάνοδος στὴ ζωὴ δὲν θὰ χρησίμευε παρὰ νὰ ἐξασθενήσει τὴν ἐντύπωση ποὺ ὁ Ἰησοῦς εἶχε δημιουργήσει στοὺς μαθητὲς μὲ τὴ ζωὴ καὶ τὸ θάνατό Του. Καὶ δὲν θὰ μπορούσε ποτὲ νὰ μεταβάλει τὴ λύπη τους σὲ ἐνθουσιασμό καὶ τὸν θαυμασμό τους σὲ λατρεία.»*

Ἀλλὰ καὶ ἡ τρίτη ἔνσταση, ὅτι οἱ Ἀπόστολοι ἔπεσαν θύματα ἀθώως πλάνης, δὲν εὐσταθεῖ. Τί μᾶς λένε; Μετὰ τὴ σταύρωση οἱ μαθητὲς σιγά-σιγά ξαναβρῆκαν τὸ θάρρος τους. Οἱ ἔντονες ἀναμνήσεις τους ἄρχισαν νὰ παίρνουν σάρκα καὶ ὅσῃ καὶ νὰ γίνονται ὀπτασίες καὶ φαντασιώσεις. Νόμιζαν πῶς ἔβλεπαν τὸν Χριστό....

Ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπόθεση αὐτὴ δὲν εἶναι λιγότερο ἀβάσιμη ἀπὸ τὶς προηγούμενες. Συντρίβεται πάνω στὸν ἄδειο τάφο. Μιὰ ἐπίσκεψη σ' αὐτὸν ἀρκοῦσε γιὰ νὰ τοὺς τοποθετήσῃ μπροστὰ στὴ σκληρὴ πραγματικότητα καὶ νὰ διαλύσει τὶς ψευδαισθήσεις τῆς φαντασίας.

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ εἶναι ἀδιάσειστο ἱστορικὸ γεγονός. Ὅπως γράφει ὁ Westcott: *«Ἄν λάβουμε ὑπ' ὄψη ὅλες γενικὰ τὶς ἀποδείξεις τῆς Ἀναστάσεως δὲν θὰ ἦταν καθόλου ὑπερβολὴ νὰ ποῦμε, πῶς δὲν ὑπάρχει ἄλλο ἱστορικὸ γεγονός μὲ ἰσχυρότερες μαρτυρίες ἀπὸ τὴν ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ. Μονάχα ἡ προκατάληψη θὰ ὀδηγοῦσε στὸ συμπέρασμα γιὰ τὴν ἀνεπάρκεια τῶν ἀποδείξεων της.»*

Οἱ δεσμῶτες τῆς σιωπῆς

“Ολοι σήμερα μιλάνε, γιὰ νὰ μὴν ποῦμε παραμιλάνε. Καὶ παραμιλάνε καὶ μὲ τὶς δυὸ ἔννοιες, ποὺ ἔχει ἡ λέξη. Καὶ τί λένε; Φλυαροῦν, παραποιοῦν, διαστρέφουν, δημαγωγοῦν.” Οἱ τὰ βήματα τοῦ λόγου στὴ διάθεσή τους: Διαδίκτυο, ραδιόφωνο, τηλεόραση, τύπος, καθημερινὸς καὶ περιοδικός, βιβλία, ἔδρες καὶ τόσα ἄλλα. Ἐνας θολὸς χεῖμαρρος ἀπὸ λέξεις, ποὺ κατακλύζουν τὴν κοινωνία καὶ ὑποσκάπτουν τὰ θεμέλιά της.

“Ολοι μιλάνε. Καὶ οἱ Χριστιανοί;” Ἄ, αὐτοὶ εἶναι καταδικασμένοι στὴ σιωπή. Αὐτοὶ δὲν πρέπει νὰ ἀνοίγουν τὸ στόμα τους. Καὶ ἂν τολμήσουν νὰ τὸ ἀνοίξουν θὰ κινητοποιηθεῖ ἀμέσως ὅλος ὁ συρφετὸς τῆς παρανομίας, γιὰ νὰ τοὺς τὸ κλείσει. Καὶ δὲν πρόκειται μονάχα γιὰ τὶς χώρες τοῦ ὀλοκληρωτισμοῦ, ἐκεῖ ὅπου ἔχει στραγγαλιστεῖ ἡ ἐλευθερία τοῦ λόγου. Πρόκειται καὶ γιὰ τὶς ἄλλες χώρες, ποὺ ἡ εἰρωνεία καὶ ὁ σαρκασμὸς διαδραματίζουν παρόμοιο ρόλο.

Πόσοι διστάζουν ἢ δειλιάζουν νὰ μιλήσουν γιὰ τὴν πίστη τους, νὰ ὁμολογήσουν τὸν Χριστό, νὰ φανερώσουν τὴν ὁμορφιὰ τῆς χριστιανικῆς ζωῆς, νὰ ἀποκαλύψουν τὸ θησαυρὸ τῆς χριστιανικῆς διδασκαλίας! Πόσοι φοβοῦνται νὰ ποῦν καθαρὰ-ξεκάθαρα τί πιστεύουν, **«ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται»!** Προσπαθοῦν νὰ τὰ ποῦν συννεκασμένα, ἄτονα καὶ ἄχρωμα ἢ νὰ τοὺς δώσουν «κοινωνικὸ» δῆθεν χρῶμα γιὰ νὰ μὴ σοκάρουν. Πόσες συζητήσεις «θεολογικῆς» χωρὶς Θεό, χωρὶς Χριστὸ Σωτῆρα καὶ Λυτρωτῆ, ποὺ θὰ ἄντεχαν νὰ ἀκουστοῦν σὲ μιὰ ἐβραϊκὴ Συναγωγὴ ἢ σὲ μιὰ βουδιστικὴ Παγόδα! Ἐορταστικὰ ἄρθρα στὶς ἡμερίδες καὶ στὰ περιοδικὰ, στὸ Διαδίκτυο ἢ στὴν Τηλεόραση, ἀπλῶς γιὰ τὸ ζητᾶει ἡ μέρα.

Καὶ ὅμως ἡ θαρραλέα ὁμολογία δὲν εἶναι λεπτομέρεια γιὰ τὴ χριστιανικὴ μας ιδιότητα. Δὲν προσφέρεται κἂν πρὸς ἐκλογή. Εἶναι σαφὴς καὶ κατηγορηματικὴ ἢ προσταγὴ τοῦ Χριστοῦ: **«Κηρύξατε ἐπὶ τῶν δωματίων».** Τί σημαίνει αὐτό; Ὅχι πέστε δυὸ λόγια μυστικὰ καὶ ὑπὸ ἐχεμύθεια, ἀλλὰ ἀνεβείτε στὶς ταρατσες καὶ τὰ μπαλκόνια καὶ κηρύξτε τὸ μήνυμα τοῦ Εὐαγγελίου πρὸς ὅλες τὶς κατευθύνσεις. Δημόσια θὰ εἶναι ἡ ὁμολογία σας.

Τότε πῶς ἐξηγεῖται ἡ σιωπή; Ἡ σιωπὴ ἔχει πολλὰ εἶδη καὶ πολλὲς ἐρμηνεῖες. Ἐπισημαίνουμε τὶς κυριότερες:

Εἶναι ἡ σιωπὴ τῆς ἀμνηχανίας. Γιὰ νὰ μιλήσεις δὲν ἀρκεῖ μονάχα τὸ θάρρος καὶ ἡ καλὴ διάθεση. Πρέπει νὰ ξέρεις τί θὰ πεῖς καὶ πῶς θὰ τὸ πεῖς. Νὰ κατέχεις καλὰ τὸ θέμα ποὺ θὰ συζητήσεις. Αὐτὸ εἶναι μιὰ βασικὴ προϋπόθεση. Διαφορετικὰ θὰ ἀδικήσεις μεγάλες ἀλήθειες. Ἡ ἀδυναμία ἢ δική σου θὰ ἐκληφθεῖ ὡς ἀδυναμία τῆς πίστεως. Ἡ ἀνεπάρκειά σου θὰ ἔχει τὸν ἀντίκτυπό της καὶ σ’ αὐτὸ ποὺ ὑποστηρίζεις.

Αὐτὸ συμβαίνει συχνά. Ὑπάρχει ἡ διάθεση. Δὲν ὑπάρχει ὅμως ἡ γνώση. Θέλεις νὰ μιλήσεις, θέλεις νὰ

ὑποστηρίξεις τὶς ἀρχές σου, θέλεις νὰ ὑπερασπίσεις τὴν πίστη σου, αἰσθάνεσαι ἀγανάκτηση γιὰ τὴ διαστροφή ποὺ γίνεται, ἀλλὰ βλέπεις καὶ τὴν ἀδυναμία σου, τὴν ἀνεπάρκειά σου. Τότε βρίσκεσαι σὲ ἀμνηχανία, σὲ στενοχώρια. Δὲν ξέρεις τί νὰ κάνεις καὶ ἀναγκάζεσαι νὰ σιωπᾶς. Λυπᾶσαι εἰλικρινὰ καὶ παίρνεις τὴν ἀπόφαση: Πρέπει ὅπωςδήποτε νὰ ἀποκτήσεις καὶ σὺ τὰ ἀπαραίτητα ἐφόδια γιὰ τὸν ἰδεολογικὸ σου ἀγώνα. Νὰ ὀπλιστεῖς μὲ τὴν πνευματικὴ σου πανοπλία, γιὰ τὴν καθάρση τῶν ὀχυρωμάτων τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τῆς ἀθεΐας.

Εἶναι ἀπαράδεκτο καὶ ὁ τελευταῖος ἐργάτης καὶ ὁ πιὸ ἀγράμματος στὴν κυριολεξία φοιτητὴς νὰ μελετᾶει ὥρες καὶ μέρες καὶ νὰ ἀποστηθίζει κεφάλαια ὀλόκληρα γιὰ τὸν Μαρξισμό ἢ τὶς ξεπερασμένες φυλλάδες τοῦ ὕλισμοῦ καὶ τοῦ ἀθεϊσμοῦ καὶ ὁ Χριστιανὸς νέος νὰ μὴ ἔχει μιὰ ἀξιόλογη κοσμοθεωριακὴ συγκρότηση. Μιὰ τέτοια συγκρότηση ἀποτελεῖ χρέος κάθε ἀληθινοῦ πιστοῦ. Μόνο ἔτσι θὰ ξεπεράσει τὴν ἀμνηχανία του καὶ θὰ εἶναι πάντα ἔτοιμος **«εἰς ἀπολογίαὶν παντὶ τῷ αἰτοῦντι λόγον περὶ τῆς ἐν ἡμῖν ἐλπίδος».**

Ἀλλὰ ἡ σιωπὴ τῆς ἀμνηχανίας, μπορεῖ νὰ ξεπεραστεῖ σ’ ἓνα βαθμὸ μὲ τὸ φωτεινὸ παράδειγμα καὶ μ’ ἓνα θεοφώτιστο αὐθορμητισμό. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ δύσκολα ξεπερνιέται εἶναι ἡ σιωπὴ τοῦ φόβου καὶ τῆς δειλίας. Ἡ ὑποστολὴ τῆς σημαίας, ποὺ γίνεται γιὰ νὰ περισώσουμε τὴ ζωούλα μας, τὰ ἀγαθὰ μας, τὴ θεσοῦλα μας. Ἡ ἄρνηση τῆς ὁμολογίας, ποὺ ὑπαγορεύεται ἀπὸ σκοπιμότητα, ἀπὸ μικροῦπολογισμούς, ἀπὸ ἀνθρωπαρέσκεια. Ὁ ἀρνητὴς νὰ ἀγωνίζεται γιὰ τὸ ψέμα καὶ ὁ Χριστιανὸς νὰ δειλιάζει γιὰ τὴν ἀλήθεια! Νὰ διακυβεύονται ὄχι πετρελαιοπηγές, ἀλλὰ ἀτίμητες ψυχές καὶ οἱ στρατιῶτες νὰ λουφάζουν στὰ καταφύγια τῶν μετόπισθεν! Τρομερό!

Νὰ γιὰ τὴ σιωπὴ τῆς δειλίας ὁδηγεῖ στὴ σιωπὴ τῆς προδοσίας. Νὰ χρειάζεται ἓνας θαρραλέος λόγος, γιὰ νὰ μὴν κακοποιηθεῖ ἡ ἀλήθεια, νὰ μὴ βεβηλωθεῖ ἡ τιμὴ, νὰ μὴν προπληκτιστεῖ ἡ πίστη, νὰ μὴ θριαμβεύσει τὸ ψέμα καὶ ὁ λόγος αὐτὸς νὰ μὴ λέγεται. Καὶ ἡ ἀλήθεια νὰ ἐγκαταλείπεται. Καὶ τὸ Εὐαγγέλιο νὰ διαστρέφεται καὶ νὰ κλευάζεται. Καὶ ὁ Χριστὸς νὰ ξανασταυρώνεται μὲ τὰ σκουριασμένα καρφιά τῆς συκοφαντίας, τῆς εἰρωνείας, τῆς διαβολῆς. Μιὰ τέτοια λιποταξία εἶναι προδοσία. Εἶναι ἄρνηση. Καὶ ἡ ἄρνηση **«ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων»** θὰ βρεῖ κάποτε τὴν ἄρνηση **«ἔμπροσθεν τοῦ Θεοῦ».**

Νὰ μιλήσουμε τώρα γιὰ τὴ σιωπὴ τῆς ἀδιαφορίας; Γι’ αὐτὴ ποὺ κουνάει νωχελικὰ τοὺς ὤμους καὶ ἀφήνει τὶς μεγάλες ἀλήθειες γιὰ τοὺς **«ἀπροσγείωτους ὄνειροπόλους»;** Ἀλλὰ οἱ ἀπροβληματίστοι αὐτοὶ εἶναι κιόλας καταδικασμένοι σὲ νεκροταφιακὴ σιωπὴ. Σκιῆς ποὺ σαλεύουν μακριὰ ἀπὸ τοὺς χώρους τῆς πνευματικῆς δημιουργίας. Ἐκεῖ ποὺ σφύζει ἡ ἀληθινὴ ζωὴ καὶ ὁ χριστιανικὸς δυναμισμὸς γίνεται δύναμη ὁμολογίας.

«Τὸν μὲν πρῶτον λόγον ἐποίησάμην περὶ πάντων, ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν ἄχρι ἧς ἡμέρας ἐντειλάμενος τοῖς ἀποστόλοις διὰ Πνεύματος Ἁγίου οὓς ἐξελέξατο ἀνελήφθη· οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Καὶ συναλιζόμενος παρήγγειλεν αὐτοῖς ἀπὸ Ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι, ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς ἣν ἠκούσατέ μου· ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν ὕδατι,

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΠΑΣΧΑ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. α' 1-8 ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Ἰω. α' 1-17

ὕμεις δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν Πνεύματι Ἁγίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. Οἱ μὲν οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες· Κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν βασιλείαν τῷ Ἰσραήλ; Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· οὐχ ὑμῶν ἐστὶ γινῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πατὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ λήψεσθε δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἐφ' ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἐν τε Ἱερουσαλὴμ καὶ ἐν πάσῃ τῇ Ἰουδαίᾳ καὶ Σαμαρείᾳ καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς».

Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

«Παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις»

Χαρὰ μεγάλη αισθανόμαστε ἐμεῖς οἱ Ὀρθόδοξοι Χριστιανοὶ γιὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου μας. Σὲ πανηγύρι χαρᾶς ζοῦμε καὶ στὶς πόλεις καὶ στὰ χωριά τῆς Ἑλλάδος μας. Ἀπὸ τὰ βᾶθη τῆς καρδιάς μας λέμε τὸ ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ καὶ τὸ ΑΛΗΘΩΣ ΑΝΕΣΤΗ. Τίθεται ὅμως τὸ ἐρώτημα: Πιστεύουμε ὅλοι ἀληθινὰ στὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ; Μήπως τὸ «Ἀληθῶς Ἀνέστη» τὸ λέμε, γιὰτὶ ἔτσι τὸ βρήκαμε ἀπὸ τοὺς γονεῖς μας; Ἀντιρρήσεις γιὰ τὸ ὅτι ὁ Χριστὸς ἦταν ἡ μεγαλύτερη ἠθικὴ προσωπικότητα, κανεὶς σοβαρὸς καὶ καλοπροαίρετος ἄνθρωπος δὲν τὸ ἀμφισβητεῖ. Γιὰ τὴν Ἀνάστασι Του ὅμως ἀμφιβάλλουν καὶ λένε μερικοὶ: «Ἐγὼ δὲν παραδέχομαι κάτι ποὺ δὲν ἔχω γι' αὐτὸ ἀποδείξεις» Ἄλλοι ρωτοῦν: «Πῶς νὰ δεχθῶ πράγματα ποὺ δὲν τὰ χωραεῖ ἡ ἀνθρώπινη λογικὴ»; Αὐτὲς οἱ ἀπόψεις δὲν εἶναι καινούργιες. 2000 χρόνια ἐπαναλαμβάνονται. Καὶ οἱ πρῶτοι ποὺ εἶχαν ἀμφιβολίες γιὰ τὴν Ἀνάστασι, ἦταν οἱ μαθητὲς τοῦ Χριστοῦ.

Α. Πολλὲς ἀποδείξεις.

Ἡ πίστι στὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου δὲν εἶναι αὐθαίρετη καὶ ἀναπόδεικτη. Ὑπάρχουν πολλὰ «τεκμήρια», πολλὲς τρανταχτὲς ἀποδείξεις. Καὶ οἱ ἀποδείξεις αὐτὲς δόθηκαν ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν Κύριο στὸς μαθητὲς Του. Ὅπως μᾶς πληροφορεῖ ὁ Εὐαγγελιστὴς Λουκᾶς στὸ σημερινὸ ἀποστολικὸ ἀνάγνωσμα: «Οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυτὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν ἐν πολλοῖς τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτανόμενος αὐτοῖς καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ». Δηλαδὴ στὸς μαθητὲς Του, παρουσίασε τὸν ἑαυτό Του ζωντανὸ μετὰ τὸ σωτήριο πάθος Του. Καὶ μὲ πολλὲς ἀποδείξεις τοὺς βεβαίωσε, ὅτι πράγματι ἦταν ζωντανός. Παρουσιαζόταν δὲ κατὰ διαλείμματα ἐπὶ σαράντα ἡμέρες καὶ ἔτρωγε μαζί τους καὶ μιλοῦσε γιὰ τὶς ἀλήθειες καὶ τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τοῦ Θεοῦ.

Ἄς ἀναφέρουμε μερικὰ παραδείγματα τέτοιων ἐμφανίσεων καὶ ἀποδείξεων: Ὁ ἀναστημένος Κύριος πρῶτα-πρῶτα φανερώθηκε στὴ Μαρία τὴ Μαγδαληνὴ (Μάρκ. ις' 9). Τὴν ἴδια μέρα, περπάτησε μαζί μὲ δύο μαθητὲς του, τὸν Λουκᾶ καὶ τὸν Κλεόπα ποὺ πήγαιναν στὸς Ἐμμαούς. Στὴν ἀρχὴ δὲν τὸ

κατάλαβαν. Ὅταν ὅμως στὸ τραπέζι εὐλόγησε τὸ ψωμὶ μὲ ἓνα ἰδιαίτερο τρόπο, τότε ἀνοίξαν τὰ μάτια τους καὶ ἀνεγνώρισαν τὸν Κύριό τους. Καὶ Ἐκεῖνος «ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν» (Λουκ. κδ' 31).

Τὸ ἀπόγευμα τῆς ἴδιας μέρας μπῆκε «τῶν θυρῶν κεκλεισμένων ὅπου ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων» (Ἰωάν. κ' 19). Ἀπουσίαζε ὁ Θωμᾶς. Μετὰ ὀκτῶ ἡμέρες φανερώθηκε πάλι στὸ ἴδιο μέρος, μπροστὰ στοὺς 11 μαθητὲς του καὶ κάλεσε τὸν Θωμᾶ νὰ τὸν ψηλαφήσει. Ἐπίσης φανερώθηκε στοὺς 11 καὶ στὸ ὄρος τῆς Γαλιλαίας (Ματθ. κη' 16) καὶ «ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς Τιβεριάδος» (Ἰωάν. κα' 1) καὶ ἀλλοῦ.

Β. Ἡ Ἀνάστασι πηγὴ δυνάμεως.

Εἴκοσι αἰῶνες τώρα ἡ ἀνάστασι τοῦ ΚΥΡΙΟΥ μας ἀποτελεῖ γεγονός λυτρωτικὸ, πηγὴ δυνάμης γιὰ ἑκατομμύρια ψυχές. Ἡ πίστι στὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ, ἔδωσε τὴ δύναμη στοὺς μάρτυρες νὰ παλαίψουν μὲ τὰ λιοντάρια. Νὰ δώσουν τὴ ζωὴ τους καὶ νὰ χύσουν τὸ αἷμα τους μὲ χαρὰ γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Κυρίου μας. Ἡ Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ ἔδωσε τὴν ὑπομονή, τὸν φωτισμὸ καὶ τὴν ἀκαταμάχητη δύναμη στοὺς Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ δίνει καὶ σὲ μᾶς τοὺς σημερινοὺς Χριστιανοὺς τὸ θάρρος καὶ τὸ κουράγιο, τὴν ἐλπίδα καὶ τὴν ὑπομονὴ στὶς δυσκολίες, στοὺς πειρασμοὺς τῆς ζωῆς. Χάρη στὴν Ἀνάστασι εἴμαστε βέβαιοι, ὅτι θὰ ζήσουμε αἰῶνια στὴ βασιλεία Του, σύμφωνα μὲ τὸν λόγο τῆς Γραφῆς: «Εἰ ὑπομένομεν καὶ συμβασιλεύσομεν» (Β' Τιμ. β' 12). Ἄν δὲν ὑπῆρχε Ἀνάστασι, δὲν θὰ ὑπῆρχε σήμερα οὔτε Ἐκκλησία οὔτε Χριστιανισμός.

Τὸ ΑΓΙΟ ΠΝΕΥΜΑ, γράφει ὁ ἅγιος Συμεὼν ὁ νέος Θεολόγος, εἶναι αὐτὸ ποὺ μᾶς βεβαιώνει γιὰ τὴν Ἀνάστασι τοῦ Κυρίου. «Ἀνάστασιν Χριστοῦ θεασάμενοι» ὁμολογοῦμε, ἂν καὶ αὐτὴ ἐγένε ἱστορικὰ πρὶν ἀπὸ πολλὲς ἑκατοντάδες χρόνια. Τὸ Ἅγιο Πνεῦμα λοιπὸν μᾶς παρακινεῖ νὰ ὁμολογοῦμε τὴν Ἀνάστασι τοῦ Χριστοῦ ὡς τωρινὸ γεγονός, γιὰτὶ γίνεται μέσα μας. Γιὰτὶ μέσα μας λαμπροφορεῖ καὶ ἀστράφτει ὁ Ἀναστὰς Κύριος μὲ τὶς ἀστραπὲς τῆς ἀφθαρσίας καὶ τῆς Θεότητάς Του.

«Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο γογγυσμός τῶν Ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς Ἑβραίους, ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. Προσκαλεσάμενοι δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν εἶπον· οὐκ ἄρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις. Ἐπισκέψασθε οὖν, ἀδελφοί, ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἐπτά, πλήρεις Πνεύματος Ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης· ἡμεῖς δὲ τῇ προσευχῇ καὶ

ΚΥΡΙΑΚΗ 30 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΤΩΝ ΜΥΡΟΦΟΡΩΝ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ Πράξ. στ' 1-7
ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ Μάρκ. ιε' 43 - ιστ' 8

τῇ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. Καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλῆθους· καὶ ἐξελέξαντο Στέφανον, ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ Πνεύματος Ἁγίου, καὶ Φίλιππον καὶ Πρόχορον καὶ Νικάνορα καὶ Τίμωνα καὶ Παρμενᾶν καὶ Νικόλαον προσήλυτον Ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευζάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. Καὶ ὁ λόγος τοῦ Θεοῦ ἠύξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν Ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολὺς τε ὄχλος τῶν Ἰουδαίων ὑπήκουον τῇ πίστει».

Η ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑ ΤΗΣ ΔΙΑΚΟΝΙΑΣ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ ΛΟΓΟΥ ΚΑΙ Η ΔΙΑΚΟΝΙΑ ΤΗΣ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑΣ

«Οὐκ ἄρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντες
τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ διακονεῖν τραπέζαις»

Στὴν πρώτη Ἐκκλησία τῶν Ἱεροσολύμων προέκυψε ἓνα πρόβλημα καὶ στὴ συνέχεια παράπονα καὶ γογγυσμός. Αἰτία ἦταν ὅτι οἱ κῆρες τῶν Ἰουδαίων Χριστιανῶν ποὺ κατάγονταν ἀπὸ ἑλληνικὰ μέρη καὶ μιλοῦσαν τὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα **«παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθημερινῇ»** (Πράξ. στ' 1). Διπλαρὴ παρεμελοῦνταν κάθε μέρα στὴ διανομὴ τῶν τροφῶν καὶ ἐλεημοσυνῶν ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους Χριστιανούς τῆς Ἱερουσαλήμ.

Τότε οἱ Ἀπόστολοι ἀφοῦ προσκάλεσαν ὅλο τὸ πλῆθος τῶν πιστῶν εἶπαν: **«Δὲν εἶναι ὀρθὸ καὶ ἄρεστὸ στὸν Θεό, νὰ ἀφήσουμε τὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου καὶ νὰ ὑπηρετοῦμε στὰ τραπέζια τοῦ φαγητοῦ»**. Παραγγέλνουν λοιπὸν στοὺς πιστοὺς νὰ ἐκλέξουν οἱ ἴδιοι τὰ κατάλληλα πρόσωπα. Ἔτσι προχώρησαν στὴν ἐκλογή ἐπτά διακόνων. Μὲ τὸν τρόπο αὐτὸ τακτοποιήθηκε τὸ ζήτημα καὶ οἱ Ἀπόστολοι συνέχισαν μὲ ζῆλο τὸ πνευματικὸ τους ἔργο.

Α. Ἡ διακονία τοῦ λόγου.

Αὐτὸ ἦταν τὸ ἔργο ποὺ τοὺς ἀνέθεσε ὁ Κύριός μας μετὰ τὴν Ἀνάστασή Του: **«Πορευθέντες μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη...»** (Ματθ. κν' 19). Πηγαίνετε, τοὺς εἶπε, καὶ διδάξατε σὲ ὅλα τὰ ἔθνη τὴν ἀλήθεια τοῦ Εὐαγγελίου. Καὶ ἔμειναν πιστοὶ στὸν λόγο τοῦ Κυρίου τους, στὴ μεγάλη ἀποστολή τους μέχρι θανάτου.

Ἀσφαλῶς ἡ στάση αὐτὴ τῶν Ἀποστόλων δὲν δείχνει ἀδιαφορία ἢ περιφρόνηση γιὰ τὶς ὑλικὲς ἀνάγκες τῶν ἀνθρώπων. Καὶ ἡ φροντίδα γιὰ τοὺς φτωχοὺς καὶ τὶς κῆρες, καθὼς καὶ κάθε φιλανθρωπία εἶναι ἀρετὴ. Ὅμως ἀρετὴ ἀπὸ ἀρετὴ διαφέρει. Γι' αὐτὸ πολὺ ὠραῖα γράφει ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος: **«Τῶν ἀναγκαίων τὰ ἀναγκαϊότερα προτιμότερα»**. Διπλαρὴ ἀπὸ τὰ ἀναγκαῖα πράγματα, τὰ πιὸ ἀναγκαῖα εἶναι προτιμότερα. Ἀναγκαῖα καὶ ἀπαραίτητη εἶναι ἡ φροντίδα γιὰ τὴν τροφή τοῦ σώματος. Πιὸ ἀναγκαῖα ὅμως εἶναι ἡ τροφή γιὰ τὴν ψυχὴ ποὺ εἶναι ὁ λόγος

τοῦ Θεοῦ καὶ ἡ θεία Κοινωνία. Χωρὶς τὸν λόγο τοῦ Θεοῦ ἡ ψυχὴ παθαίνει ἀποβιταμίνωση. Ὅταν ὅμως τρέφεται ἀπὸ τὸν οὐράνιο Ἄρτο καὶ μαθητεύει στὸν λόγο τοῦ Θεοῦ, τότε γίνεται πιὸ δραστήρια γιὰ τὰ ἔργα τῆς ἀγάπης καὶ φιλανθρωπίας.

Ἡ προτεραιότητα λοιπὸν νὰ δοθεῖ στὴν φροντίδα τῆς ψυχῆς, στὴ διακονία τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ.

Ἡ διακονία τοῦ λόγου συνοδεύεται ἀπὸ τὴν διακονία τῆς ἀγάπης καὶ τῆς ἐλεημοσύνης.

Β. Ἡ διακονία τῆς φιλανθρωπίας.

Ἡ Ἐκκλησία τοῦ Χριστοῦ ποτὲ δὲν ἀρνήθηκε τὴν ἐκπλήρωση τῆς ἔμπρακτης ἀγάπης καὶ φροντίδας, γιὰ τοὺς **«ἐλαχίστους ἀδελφούς»** τοῦ Κυρίου μας. Ἀντίθετα, ὑπῆρξε πρωτοπόρος στὰ ἔργα τῆς φιλανθρωπίας. Καὶ ὅταν δὲν ὑπῆρχε κοινωνικὴ πρόνοια, ἡ Ἐκκλησία μὲ ἐνάρετους καὶ δραστήριους κληρικούς, ἔκανε ἓνα τεράστιο ἔργο φιλανθρωπίας. Ὅμως κράτησε ὡς πρώτη τῆς φροντίδα τὴ διακονία τοῦ λόγου τοῦ Θεοῦ, τὴν ἱεραποστολὴ στὰ ἔθνη μὲ τὸ κήρυγμα, τὸν γραπτὸ καὶ τὸν προφορικὸ λόγο. Γιατὶ τὸ ζωντανὸ καὶ ἀφυπνιστικὸ κήρυγμα τοῦ θείου λόγου εἶναι τὸ βασικὸ τῆς ἔργου. Ἀλλὰ αὐτὸ τὸ κήρυγμα μὲ τὴ δύναμη καὶ τὴ χάρις τοῦ Ἁγίου Πνεύματος ἀνοίγει ὄχι μόνο τὶς καρδιές, ἀλλὰ καὶ τὰ χρηματοκιβώτια τῶν πλουσίων. Ὁ Μέγας Βασίλειος ἔκαμε τὴν περίφημη Βασιλειάδα μὲ ἓνα σωρὸ ἰδρύματα φιλανθρωπικά. Καὶ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος καὶ στὴν Ἀντιόχεια ὡς Πατριάρχης ἔτρεφε πλούσια τὸν λαὸ καὶ μὲ τὴν πνευματικὴ τροφή καὶ μὲ τὴν ὑλική. Χιλιάδες ἄνθρωποι φτωχοὶ καὶ πεινασμένοι ἔπερναν κάθε μέρα συσσίτιο πλούσιο μὲ τὶς φροντίδες του. Ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ἐλεῆμων Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας ἔκανε ἓνα θαυμάσιο πνευματικὸ καὶ φιλανθρωπικὸ ἔργο στὴν Ἀλεξάνδρεια.

Ἄς προσπαθήσουμε καὶ μεῖς στὴν ἐποχὴ μας νὰ ἐργαζόμαστε ἱεραποστολικά. Νὰ προσφέρουμε ὁλόψυχα τὸν ἑαυτὸ μας στὴ διακονία τοῦ θείου λόγου καὶ σὲ ἔργα φιλανθρωπίας.

«Θανάτου εορτάζομεν νέκρωσιν»

Ἀβάσταχτος ὁ πόνος. Πολλὰ καὶ ἀναπάνττα τὰ ἐρωτηματικά. Ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμή στὴν ἄλλη οἱ πονεμένοι γονεῖς νὰ βλέπουν τὸ παιδί τους ἀκίνητο μέσα σ' ἓνα φέρετρο, στολισμένο μὲ ἀνοιξιὰτικα λουλούδια. Ἐκεῖνο τὸ φωτεινὸ πρόσωπο κλωμὸ τώρα, μαραμμένο μὲ σβησμένη ματιά. Δὲν εἶναι ὁ θάνατος ποὺ αἰφνιδίασε. Εἶναι ὁ πρόωρος χαμὸς ποὺ ξάφνιασε.

Πῶς νὰ συμφιλιωθοῦν μ' ἓνα τόσο συγκλονιστικὸ γεγονός; Δὲν εἶναι τὸ γέρικο δέντρο ποὺ χρόνια τώρα ἄπλωνε κλαδιά, ἄκουγε τὰ τραγούδια τῶν πουλιῶν, χτυπιόταν ἀπὸ δροσὰ καὶ σὲ μιὰ χειμωνιάτικη καταιγίδα τὸ σύντριψε ὁ κεραυνός. Ὅχι εἶναι τὸ τρυφερὸ δενδρύλλιο ποὺ προτοῦ προφθάσει νὰ μπουμπουκιάσει, νὰ πεῖ τὸ πρῶτο καλωσόρισμα στὰ πουλιά, βίαια τὸ ξερίζωσε ὁ ἄνεμος. Φυσικὸ, λοιπόν, τὸ ξάφνιασμα. Ἐνας πρόωρος θάνατος πάντα ξαφνιάζει. Καὶ ὄχι μονάχα ὁ πρόωρος. Ὁ ὁποιοσδήποτε θάνατος προκαλεῖ συγκλονισμό. Καὶ εἶναι τόσο φυσικὸ. Ὅσο ποθεῖ κανεὶς τὴ ζωὴ, τόσο ἀποστροφή αἰσθάνεται γιὰ τὸν θάνατο. Ἀκριβῶς γιὰ τὸ ἄνθρωπος εἶναι πλασμένος γιὰ τὴ ζωὴ, γιὰ μιὰ ζωὴ χωρὶς τέλος.

Ἔτσι εἶναι. Δὲν δημιουργήθηκε ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ τὸν Θεό, γιὰ νὰ πεθαίνει. «*Ἐξ ἀρχῆς διὰ τοῦτο τὸν ἄνθρωπον ἔπλασεν, οὐκ ἵνα ἀπόληται, ἀλλ' ἵνα πρὸς ἀφθαρσίαν ὁδέυῃ*» (Χρυσόστομος). Αἰτία τοῦ θανάτου δὲν εἶναι ὁ Θεός. Εἶναι ἡ ἁμαρτία. Ὁ Θεὸς ἤθελε τὸν ἄνθρωπο νὰ πορεύεται διαρκῶς τὴν ὁδὸ τῆς ἀφθαρσίας καὶ ὄχι τῆς φθορᾶς καὶ τοῦ θανάτου. Ἄν ὁ ἄνθρωπος ἔμενε πιστὸς στὶς ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ δὲν θὰ γνώριζε θάνατο. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ ἁμαρτίσει, μαζὶ μὲ τὴν ἁμαρτία ἦλθε καὶ ὁ θάνατος. Τὸ γεγονὸς ὅτι ὁ θάνατος δὲν εἶναι δημιούργημα τοῦ Θεοῦ, ἀλλὰ ἀποτέλεσμα τῆς ἁμαρτίας, τονίζει καθερὰ στὴ Σοφία Σολομώντος:

«Ὁ Θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ τέρπειται ἐπ' ἀπωλεία ζώων», «ἔκτισε δὲ τὸν ἄνθρωπον ἐπ' ἀφθαρσίᾳ» καὶ **«φθὼν διαβόλου θάνατος εἰσῆλθεν εἰς τὸν κόσμον»** (α' 13, β' 23—24). **«Διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος»** (Ρωμ. ε' 12), γράφει καὶ ὁ ἀπόστολος Παῦλος. Καὶ μόνο ἀπὸ αὐτὸ καταλαβαίνουμε πόσο φοβερὴ εἶναι ἡ ἁμαρτία. Καὶ τὸ νὰ παίζει κανεὶς μὲ τὴν ἁμαρτία, παίζει μὲ τὸν θάνατο. Παίζει μὲ τὴν αἰτία τοῦ θανάτου.

Ὅπωςδήποτε ὁ θάνατος δὲν παύει νὰ εἶναι τὸ πιὸ βέβαιο γεγονὸς στὴ ζωὴ μας. Γι' αὐτὸ, σὲ ὅποιαδήποτε ἡλικία καὶ ἂν βρίσκεται κανεὶς, πρέπει νὰ ἔχει τὴ σωστὴ τοποθέτηση ἀπέναντί του. Ὅχι γιὰ νὰ τὸν φοβάται, ἀλλὰ γιὰ νὰ τὸν ἀντιμετωπίζει σωστά. Νὰ τὸν βλέπει μὲ τὸ χριστιανικὸ μάτι, μὲ τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ, μὲ τὸ πρῶτο τῆς αἰωνιότητος. Ὅπως τὸν ἔβλεπαν

καὶ τὸν ἀντιμετώπιζαν, χωρὶς φόβο, οἱ ἥρωες καὶ οἱ μάρτυρες τῆς πίστεως, ἀκόμα καὶ τὰ μικρὰ παιδιὰ τῆς πρώτης Ἐκκλησίας.

Τί θὰ πεῖ νὰ βλέπουμε τὸν θάνατο μὲ τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως; Ὁ Χριστὸς μὲ τὸν θάνατό Του νίκησε ὀριστικὰ τὸν θάνατο. Κατάργησε τὴν ἐξουσία του. Καὶ μᾶς χάρισε τὴν αἰώνια ζωὴ μὲ τὴν Ἀνάστασή Του. Ὑστερα ἀπὸ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ γιὰ τοὺς πιστοὺς δὲν ὑπάρχουν τάφοι. Ὑπάρχουν μονάχα κοιμητήρια. Ὁ θάνατος δὲν εἶναι γι' αὐτοὺς θάνατος. Εἶναι ζωὴ, νέα ζωὴ. Ἡ ἀνάσταση τοῦ Κυρίου ἐγκαινίασε μιὰ νέα ἐποχὴ. Ὁ θάνατος ἔχασε πᾶν τὴν τρομερὴ μορφὴ. Εἶναι χωρὶς κεντρί, χωρὶς δύναμη. Δὲν εἶναι τὸ τέρμα τῆς ζωῆς. Δὲν εἶναι ἡ μελαγχολικὴ δύσπ. Εἶναι ἡ χαρωπὴ ἀνατολή. Δὲν εἶναι τὸ ἀφιλόξενο πέλαγος ποὺ τὸ χτυπᾶνε τὰ κύματα. Εἶναι τὸ γαλπνεμένο λιμάνι ποὺ δέχεται φιλόξενο τοὺς θαλασσοδαρμένους ταξιδιωτές.

Αὐτὸ εἶναι τὸ μήνυμα τῆς Ἀναστάσεως. Ὁ ἄδειος τάφος τοῦ Κυρίου ἔγινε τὸ ἀνεξάντλητο κεφάλαιον θείας ζωῆς καὶ ἀθανασίας. «*Ἦν τάφος ἀθανασίας χωρίον! Ἦν τάφος ἀναστάσεως ἐργαστήριον! Ἦν τάφος τῶν τάφων κατάλυσις! Ἦν τάφος ἐν ᾧ θάνατος τοῦ εἶναι θάνατος παύεται! Ἦν τάφος ἐν ᾧ ζωὴ φύεται πέρασ οὐκ ἔχουσα!*», ἀναφωνεῖ καὶ ὁ Μ. Ἀθανάσιος καὶ ἡ φωνὴ του ἀποτελεῖ τὸν ἀντίλαλο τῆς φωνῆς τοῦ θεοῦ Παύλου. «*Θανάτου, λοιπόν, εορτάζομεν νέκρωσιν*». Γιορτάζουμε τὸν θάνατο τοῦ θανάτου. Αὐτὸ εἶναι μήνυμα νίκης καὶ θριάμβου. Χαρᾶς καὶ ἐλπίδας. Δύναμη γιὰ ὅλους ποὺ λαχταροῦν νὰ ζήσουν χωρὶς φόβους καὶ ἀγωνίες. Ἀναστημένοι μέσα στὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως.

ΖΩΗ

Ὁρθόδοξον Χριστιανικὸν Περιοδικόν.

Ὁργανον Ἀδελφότητος Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ»

Κυκλοφορεῖ κάθε μῆνα.

Ἐκδότης: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ» Σ.Α., Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα.

Τηλ.: 210 64 28 331, FAX: 210 64 63 606.

Διευθυντὴς Συντάξεως: Γεώργιος Β. Μελέτης, Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα.

Ἐκτύπων: «Λυχνία Α.Ε.», Ἀνδραβίδας 7, 136 71 Χαμόμυλο - Ἀχαρνών.

Τηλ.: 210 3410436, FAX: 210 3425967, www.lychnia.gr

ΚΩΔΙΚΟΣ: 01 1290

Ἡ ἀνανέωση τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς ἐσωτερικοῦ (10 €)

μπορεῖ νὰ γίνει μὲ τοὺς ἐξῆς τρόπους:

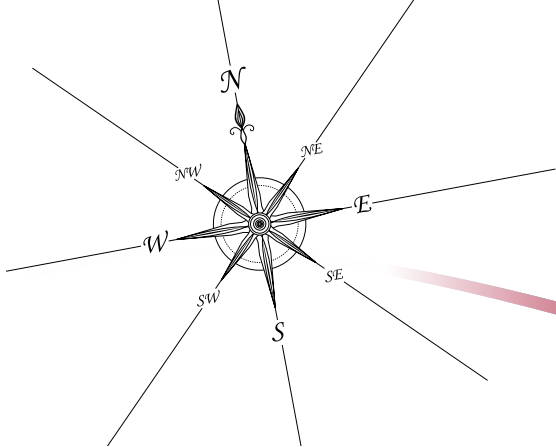
- Μὲ κατάθεση στὴν Ἐθνικὴ Τράπεζα τῆς Ἑλλάδος, στὸν λογαριασμὸ ποὺ διατηρεῖ ἡ Ἀδελφότης ὑπ' ἀριθμ.: **132/296000-13 (IBAN: GR1501101320000013229600013)**, δικαιούχος: Ἀδελφότης Θεολόγων ἢ «ΖΩΗ». Στὴν αἰτιολογία νὰ ζητᾶτε νὰ σημειώνεται ρητῶς τὸ ὄνοματεπώνυμο τοῦ συνδρομητῆ καὶ τὸ ὄνομα τοῦ περιοδικοῦ (ΖΩΗ)
- Στὰ βιβλιοπωλεῖα «ΖΩΗ» (Καρύστη 14, Ἀθήνα καὶ Ἀγ. Σοφίας 41, Θεσσαλονίκη) καὶ συνεργαζόμενα βιβλιοπωλεῖα
- Στὸ γραφεῖο τοῦ περιοδικοῦ: **Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα**
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ἔντυπο ταχυπληρωμῆς ποὺ συναποστέλλεται ἀνὰ τακτὰ χρονικὰ διαστήματα γιὰ ὅσους ἔχουν ὀφειλή
- Στὰ ΕΛΤΑ μὲ ταχυδρομικὴ ἐπιταγὴ στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ (Ἴπποκράτους 189, 114 72 Ἀθήνα). Προβλέπεται ἐπιβάρυνση μὲ ταχυδρομικὰ τέλη
- Σὲ κατὰ τόπους συνεργάτες καὶ ἀντιπροσώπους, οἱ ὅποιοι θὰ κόβουν σχετικὲς ἀποδείξεις.

Ἡ ἀνανέωση τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς ἐξωτερικοῦ (25 €) / Κύπρου (15 €)

μπορεῖ νὰ γίνει μόνο μὲ κατάθεση στὴν τράπεζα:

IBAN: GR1501101320000013229600013

BIC/Swift Code: ETHNGRAA

ΜΕΓΑΛΕΣ ΜΟΡΦΕΣ

Ο ΜΕΓΑΣ ΦΩΤΙΟΣ

(820 - 893)

4

Μ. ΦΩΤΙΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΕΣ ΙΙ

Οί Χάζαροι ήταν λαός τουρκικής καταγωγής. Έγκατεστημένοι στα Βορειοδυτικά της Κασπίας θάλασσας, συνόρευαν με την Βυζαντινή Αυτοκρατορία. Στις χώρες, που κατείχαν οί Χάζαροι, άνεμιγνύοντο τρεις θρησκείες: ο Χριστιανισμός, ο Ιουδαϊσμός και ο Ισλαμισμός. Οί Χάζαροι, που είχαν έρθει και άλλοτε σ' έπαφή με τὸ Βυζάντιο έστρεψαν τὰ μάτια τους στην δοξασμένη Αυτοκρατορία. Ζήτησαν νὰ τους στείλουν άνθρωπο πεπαιδευμένο, ὁ ὁποῖος ν' ἀντικρούσει τὰ ἐπιχειρήματα τῶν Ἑβραίων καὶ Σαρακηνῶν, διὰ νὰ ἀκολουθήσουν τὴν δική τους πίστη.

Ὁ Μιχαὴλ καὶ ὁ Βάρδας σὰν ἄκουσαν τὴν αἴτηση τῶν Χαζάρων κάλεσαν τὸν Πατριάρχη καὶ συζήτησαν μαζί τὸ θέμα. Ὁ Μ. Φώτιος συγκινήθηκε ἀπὸ τὴν πρόσκλησή τους, πὺ τὴν ἔνοιωσε σὰν φωνὴ Θεοῦ, καὶ πρότεινε στὰ δυὸ ἀδελφία στὸν Κύριλλο καὶ τὸν Μεθόδιο ν' ἀναλάβουν τὸ ἱερὸ τοῦτο ἔργο. Ἔτσι οἱ δυὸ Μακεδόνες ἱεραπόστολοι με λίγους ἀκόμα συντρόφους ξεκίνησαν τὸ φθινόπωρο τοῦ 860 γιὰ τὴ χώρα τῶν Χαζάρων «μετὰ τιμῆς καὶ τῆς ὑποστηρίξεως τοῦ Αυτοκράτορα».

Μὲ τιμὲς τοὺς δέχθηκε καὶ ὁ Χαγάνος στὰ ἀνάκτορά του καὶ με σεβασμὸ αὐτὸς καὶ οἱ σύμβουλοί του παρακολούθησαν τὶς θεολογικὲς συζητήσεις τῶν ἱεραποστόλων με τοὺς Ἰουδαίους καὶ τοὺς Σαρακηνούς. Μὲ ἰκανότητα μεγάλη ὁ Κύριλλος κατέρριψε τὰ ἐπιχειρήματά τους καὶ τοὺς μίλησε γιὰ τὸν Μεσσία καὶ τὸ λυτρωτικὸ τοῦ ἔργο. Τοὺς ἀνέπτυξε τὴν διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς καὶ τῆς χριστιανικῆς παραδόσεως.

Στὸ τέλος ὁ Χαγάνος εἶπε: «Ὁ Θεὸς σὲ ἔστειλε ἐδῶ διὰ τὴν οἰκοδομὴν μας διδασκῆς δι' αὐτοῦ ἐξ ὧν τῶν βιβλίων, ἐξήγησες ὅλα τὰ ζητήματα με τὴν σειρά των, μᾶς ἐκόρτασες ὅλους με τὰ μελίρρνια λόγια τῆς Ἁγίας Γραφῆς. Εἴμεθα ἀγράμματοι, ἀλλὰ πιστεύομεν, ὅτι προέρχουσαι ἀπὸ τὸν Θεόν».

Οἱ συζητήσεις τῶν ἱεραποστόλων με τοὺς ἀλλοθρήσκους καὶ τὸ θερμὸ τους κήρυγμα εἶχε σὰν ἀποτέλεσμα νὰ βαπτισθοῦν 200 Χάζαροι, πρὶν ὁ Κύριλλος καὶ ὁ Μεθόδιος ἐγκαταλείψουν τὴν βάρβαρη ἐκείνη χώρα. Ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ φύγουν, ὁ Χαγάνος τοὺς εὐχαρίστησε, τοὺς παρέδωσε εὐχαριστήρια ἐπιστολὴ γιὰ τὸν Ἕλληνα αὐτοκράτορα καὶ τοὺς πρόσφερε πλούσια δῶρα. Ἄλλ' αὐτοὶ δὲν τὰ δέχθηκαν καὶ τοῦ ζήτησαν νὰ ἐλευθερώσει τοὺς Ἕλληνες αἰχμαλώτους, πὺ κρατοῦσε. Ὁ Χαγάνος τοὺς παρέδωσε τοὺς αἰχμαλώτους καὶ ὅλοι μαζί με χαρὰ ξεκίνησαν γιὰ τὴν Βασιλεύουσα.

Ὁ Βούλγαρος ἡγεμόνας Βόρις βαπτίσθηκε Χριστιανὸς ἀπὸ τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἔδωξε ἀπὸ τὴ χώρα του τοὺς Φράγκους καὶ τοὺς Ρωμαίους. Τὰ σχέδια τοῦ Πάπα Νικολάου εἶχαν ματαιωθεῖ. Τὸ

Ἰλλυρικὸ καὶ ἡ Βουλγαρικὴ Ἐκκλησία ἀνῆκαν πρὸς τὴν Ἐκκλησία τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Οἱ Ἕλληνες ἱεραπόστολοι, πὺ ἦταν ἐκεῖ, καὶ οἱ νέοι πὺ στάλθηκαν ἀπὸ τὸν Μ. Φώτιο, με τὸ παράδειγμά τους καὶ τὸ θεῖο λόγο, πὺ εἶναι μαχαίρι «δίστομο», κήρυτταν παντοῦ τὸν ἀληθινὸ Θεό. Καὶ οἱ Βούλγαροι δέχονταν τὸ μήνυμα τῆς θείας Ἀλήθειας, ἐγκατέλειπαν τὰ εἰδῶλα καὶ πίστευαν στὸν ἀληθινὸ Θεὸ καὶ κατὰ ἑκατοντάδες βαπτίζονταν. Ἀπὸ τοὺς πρώτους καὶ ὁ Βόρις κατέβηκε στὰ ἁγιασμένα νερὰ τοῦ Βαπτίσματος καὶ μετονομάσθηκε Μιχαὴλ.

Εἶναι ὁ καθοδηγὸς Ἑλλήνων ἀρχόντων καὶ τώρα ἔχει γίνεῖ καὶ ξένων βασιλιάδων. Εἶναι ὁ πνευματικὸς δείκτης, πὺ δείχνει σὲ μικροὺς καὶ μεγάλους τὸ δρόμο τὸ σωστὸ, τῆς Ἀλήθειας τὸ δρόμο.

Λίγο καιρὸ ἀργότερα, τὸ καλοκαίρι τοῦ 862, ἔφθασε στὴν Κωνσταντινούπολη ἄλλη πρεσβεία, αὐτὴ τὴ φορά ἀπὸ τοὺς Σλάβους τοῦ Βορρᾶ, τοὺς Μοραβούς, πὺ κατοικοῦσαν στὴν κοιλάδα τοῦ Μοράβα ὡς τὸν Δούναβη καὶ στὴν περιοχὴ τῆς σημερινῆς Σλοβακίας.

«Ὁ Ρατισλάβος, ὁ ἡγεμὼν τῶν Μοραβῶν, ἀφοῦ κάλεσε τοὺς συμβούλους του γιὰ νὰ ἀκούσει τὴ γνώμη τους καὶ τὴ γνώμη τοῦ λαοῦ του, ἔστειλε πρεσβεία στὸν βασιλέα Μιχαὴλ καὶ τοῦ εἶπε: «Ὁ λαὸς μας ἔχει ἀπαρνηθεῖ τὴν πολυθεΐα καὶ τηρεῖ τὸν χριστιανικὸ νόμο. Ἀλλὰ δὲν ἔχουμε διδάσκαλο, πὺ νὰ μπορεῖ νὰ μᾶς διδάξει τὴν ἀληθινὴ πίστη στὴ γλώσσα μας, ὡστε καὶ ἄλλοι νὰ γίνουν ὅμοιοι μ' ἐμᾶς. Στείλε μας λοιπόν, Κύριε, ἕναν τέτοιο Ἐπίσκοπο καὶ ἕνα τέτοιο διδάσκαλο. Γιατὶ ἔσεῖς ἔχετε τὸ Νόμο τὸν καλόν».

Τὸν Κύριλλο, τὸν ἐνέπνευσε ὁ Θεὸς καὶ ἔτσι σύνθεσε τὸ σλαβικὸ ἀλφάβητο. Καὶ ἄρχισε νὰ γράφει τὸ Εὐαγγέλιο... Τότε πῆρε τὸν Μεθόδιο μαζί του καὶ πῆγε στὴ Μοραβία. Ἐμειναν ἐκεῖ περίπου τρία χρόνια καὶ πέτυχαν ὄχι μόνον νὰ γράψουν στὴ Σλαβικὴ ὄλο τὸ Εὐαγγέλιο, ἀλλὰ καὶ νὰ μεταφράσουν καὶ ἄλλα ἐκκλησιαστικὰ καὶ θεολογικὰ κείμενα στὴν καινούργια γλώσσα. Ἐπεισαν συνάμα τὸν Ρατισλάβο νὰ εἰσαγάγει στὶς χριστιανικὲς ἐκκλησίες τὴν ὀρθόδοξη λειτουργία μεταφρασμένη καὶ αὐτὴ στὰ σλαβικά.

Καὶ σ' αὐτό, τὸ μεγάλο καὶ ἱερὸ ἔργο βασικὸ ρόλο ἔπαιξε ὁ Πατριάρχης. Δὲν ἦταν ὁ ρόλος του ἐμφανής. Κάπως στὴ σκιά παρέμεινε. Πάντως καὶ ἀπὸ τὴ σκιά δὲν ἔπαυσε νὰ εἶναι ἡ ψυχὴ, αὐτὸς πὺ ἔδινε φτερὰ στοὺς Ἱεραποστόλους. Τὰ λίγα στοιχεῖα, πὺ ἔχουν περιωθεῖ μᾶς τὸ ἐπιβεβαίωσαν. Μᾶς ἔδωσαν δὲ τὴν εὐκαιρία νὰ τὸν φαντασθοῦμε πάνω στὴν ἔδρα μεταδίδοντας τὴ φλόγα του καὶ τὴν ἀγάπη γιὰ τὸ ἔργο αὐτό. Καὶ με τί συγκίνηση θὰ ὑποδεχόταν τοὺς στρατιώτες τοῦ Θεοῦ, ὅταν γύριζαν στὴν Βασιλεύουσα! Ἀναπλάστε τέτοιες εἰκόνες, θαυμάστε καὶ ὑποκλιθεῖτε μπρὸς στὴ μεγάλη μορφή τοῦ Βυζαντίου, στὸν Φώτιο τὸν Μέγα.

(Συνεχίζεται)

Η ΧΑΡΑ ΚΑΙ Η ΠΑΡΗΓΟΡΙΑ ΤΗΣ ΑΝΑΣΤΑΣΗΣ

Ἡ χαρὰ καὶ ἡ παρηγορία τῆς Ἀνάστασης συγκλονίζουν ἀκόμα περισσότερο, ὅταν τὴ βλέπουμε ἔμπρακτα στὴ ζωὴ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀφέθηκαν νὰ τὴ νιώσουν καὶ νὰ τὴ ζήσουν. Τότε ἀκόμα καὶ μιὰ κηδεῖα μπορεῖ νὰ γεμίσει τὴν ψυχὴ μὲ αἰσθήματα ἀγαλλίασης καὶ ἐλπίδας. Νά, σὰν τὴν κηδεῖα τοῦ 23χρονου Κυπριανοῦ, ἐνδὸς ἀπὸ τὰ τραγικὰ θύματα τῆς σιδηροδρομικῆς τραγωδίας στὰ Τέμπη, στὴν ὁποία γνωστοὶ καὶ φίλοι προσκλήθηκαν νὰ παραστοῦν μὲ λευκὰ ἐνδύματα. Ὁ ἱερέας πατέρας του εἶχε δηλώσει ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή: «*Θὰ συγκωρῶ τοὺς αἵτιους, γιὰ νὰ παρηγορηθεῖ ἡ ψυχὴ μου καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ ποὺ ἔχει φύγει. Ὅταν ἐκνευρίσθη κάποιος στιγμή γιὰ τὰ λάθη, ἔνωσα μέσα μου ὅτι προδίδω τὸν Κυπριανό. Καλὴ Ἀνάσταση. Αὐτὸ θὰ τοῦ ἔλεγα*». Καὶ στὸν ἐπικήδειο ποὺ ἐκφώνησε ὁ ἴδιος κατὰ τὴν ἐξόδιο ἀκολουθία συγκλόνιζε λέγοντας: «*Τώρα ὁ Θεὸς εἶναι δίπλα σου, γιέ μου, δίπλα στὴν πολυμαρτυρικὴ σορὸ σου, ἀλλὰ καὶ στὴν ὄλο φῶς ψυχῆ σου. Ἡ Ἁγία Μαρίνα, οἱ Ἅγιοι Ἀπόστολοι, ὁ Ἀπόστολος Βαρνάβας καὶ ἡ Μάνα μας ἡ Παναγία θὰ εἶναι μαζί σου, λεβέντη μου*». Τί εἶναι, ἀλήθεια, ἡ πίστη! Ἀνάταση στὴ ζωὴ, κορηγὸς χαρᾶς, παρηγορία στὴ θλίψη καὶ τὸν πόνο, ἄνοδος στὸν Οὐρανό!

Η ΣΥΓΓΝΩΜΗ

Τὸ τραγικὸ σιδηροδρομικὸ δυστύχημα τοῦ Μαρτίου, ποὺ προσέλαβε διαστάσεις ἐθνικῆς τραγωδίας, ἄφησε πίσω πολλοὺς νὰ παλεύουν νὰ ἀναλογισθοῦν τὶς εὐθύνες τους ἢ... νὰ προσπαθοῦν νὰ κρυφθοῦν ἀπὸ αὐτές... Ξεχώρισε ὅμως ἡ συγγνώμη καθηγητῆ στὸ ΑΠΘ τῆς 24χρονης Ἀναστασίας ἀπὸ τὴν Πάφο. Ὁ ἐν λόγῳ καθηγητῆς ξεκίνησε λέγοντας ὅτι δὲν θυμόταν, εἰλικρινὰ δὲν θυμόταν, ἂν εἶχε ποτὲ ἐπιπλήξει τὴ φοιτήτριά του, τί βαθμὸ τῆς εἶχε βάλει, ἂν τῆς εἶχε φωνάξει κάποτε. Τὸ μόνο ποὺ ἤθελε νὰ πεῖ ἦταν μιὰ συγγνώμη. Καὶ διευκρίνιζε: «*Ὅχι γιὰ ὅσα ἀνέφερα παραπάνω, αὐτὰ, ἂν τὰ ἔκανα, ὀρθῶς τὰ ἔκανα, ἀκόμη κι ἂν σὲ στεναχώρησαν στιγμιαῖα*». Ἀλλὰ τότε, πρὸς τί ἡ συγγνώμη; Ἔσπευδε νὰ ἐξηγήσει: «*Ἐπειδὴ ἐπιτρέψαμε στὶς κακὲς νοοτροπίες νὰ περάσουν καὶ νὰ διαβάλουν καὶ τὴ δική μας γενιά. Ἐπειδὴ ἐνταχθήκαμε σ' ἕνα σύστημα ὅπου τὸ βύσμα καὶ ὁ ἀνάξιος ἐπιπλέει σὲ σχέση μὲ τὸν ἄξιο ποὺ ὅμως δὲν τὸν ξέρουν οἱ "σωστοὶ ἄνθρωποι" στὶς σωστὲς θέσεις*». Ἐπειδὴ τὰ ὄνειρα καὶ τὰ ἰδανικά μας πῆραν χρῶμα καὶ κρύφτηκαν πίσω ἀπὸ κομματικά, συντεχνιακά, ἀτομικά καὶ δὲν ξέρω τί ἄλλα συμφέροντα. Ἐπειδὴ σταματήσαμε νὰ βλέπουμε καὶ πῆγαμε ἐκεῖ ποὺ βλέπαμε». Χρειάζεται ἴσως μιὰ τραγωδία, γιὰ νὰ ἀναλογισθοῦμε τὶς εὐθύνες μας. Ἀλλὰ εἶναι ἴσως ἀκόμα μεγαλύτερη τραγωδία, ὅταν ἐπιλέγουμε, ὅπως συστηματικὰ ἐπιλέγουμε, νὰ κρυβόμαστε ἀπὸ αὐτές.

ΤΟ ΓΗΡΑΣ ΠΕΡΙΚΡΑΤΗΣΕΩΝ - 'Η ΟΧΙ;

Παγκόσμια ἀγανάκτηση, ἀλλὰ καὶ εὐλογο προβληματισμό, κατάφερε νὰ προκαλέσει ὁ καθηγητῆς στὸ Πανεπιστήμιο τοῦ Yale τῶν ΗΠΑ Yusuke Narita, ὁ ὁποῖος, οὔτε λίγο οὔτε πολύ, πρότεινε ὡς λύση στὸ πρόβλημα τῆς γήρανσης τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Ἰαπωνίας... τὴ μαζικὴ αὐτοκτονία τῶν ἡλικιωμένων... Κάτι τέτοιο, ὅπως ἐξήγησε, θὰ ἐπέτρεπε στὶς νεότερες γενιὲς νὰ ἀνοίξουν τὸν δρόμο τους στὶς ἐπιχειρήσεις, στὴν πολιτικὴ καὶ σὲ ἄλλους τομεῖς τῆς κοινωνικῆς ζωῆς ποὺ ἡ παλαιότερη γενιὰ ἀρνεῖται πεισματικὰ νὰ ἀφήσει. Μάλιστα, ὅταν κλήθηκε νὰ ὑπερασπισθεῖ τὶς ἀπόψεις του σὲ μιὰ πανεπιστημιακὴ τάξη, τὸ ἔκανε δείχνοντας ἕνα ἀπόσπασμα ἀπὸ μιὰ ταινία τοῦ 2019, στὴν ὁποία μιὰ αἴρεση ἀναγκάζει ἕνα ἡλικιωμένο μέλος της νὰ πηδήσει ἀπὸ ἕνα γκρεμό, καὶ σχολιάζοντας: «*Ἡ ἐρώτηση ἂν αὐτὸ εἶναι καλὸ ἢ ὄχι εἶναι δύσκολο νὰ ἀπαντηθεῖ*»... Μπροστὰ στὴν κατακραυγὴ ποὺ προκλήθηκε, ὁ Narita σχολίασε στοὺς *New York Times* ὅτι τὰ λόγια του ἴσως παραφράσθηκαν, ἀλλὰ ἐπέμεινε ὅτι... ἡ εὐθανασία θὰ μπορούσε νὰ γίνῃ ὑποχρεωτικὴ στὸ μέλλον! Δὲν μπῆκε στὴ διαδικασία νὰ ἐξηγήσει, ἀσφαλῶς, ποῖα ἡ διαφορὰ τῆς «*ὑποχρεωτικῆς εὐθανασίας*» ἀπὸ τὴ δολοφονία... Γέννημα τῆς ἐποχῆς μας τέτοιες ἀπόψεις. Ἀπέναντι σὲ αὐτές, ἡ Ἐκκλησία μας εὐχεται στὴ γνωστὴ Εὐχὴ τοῦ Μεγάλου Βασιλείου: «*Τὸ γῆρας περικράτησον*». Καὶ ἔμπρακτα, ἐξάλλου, ἀναλώνει τὸ μεγαλύτερο, ἴσως, μέρος τοῦ φιλανθρωπικοῦ της ἔργου στὴ φροντίδα τῆς τρίτης ἡλικίας. Καὶ ὅσο γιὰ τὸ πρόβλημα τῆς γήρανσης τοῦ πληθυσμοῦ, ἡ πρότασή της εἶναι ὄχι ὁ θάνατος, ἀλλὰ ἡ ΖΩΗ! Ἡ στήριξη τῆς οἰκογένειας, καὶ ὑλικά καὶ πνευματικά, ὥστε νὰ ἐνθαρρυνθοῦν οἱ γεννήσεις. Διότι, ξέρετε, ὑπάρχει καὶ αὐτὴ ἡ λύση...

ΚΑΤΟΧΥΡΩΣΗ ΤΗΣ ΙΣΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΣΚΟΤΑΔΙΣΜΟΣ

Μόνο ἀποτροπιασμὸ μποροῦν νὰ προκαλοῦν τὰ περιστατικὰ δηλητηρίασης ἀπὸ ἀναθυμιάσεις ἑκατοντάδων κοριτσιῶν σὲ πολλὲς διαφορετικὲς πόλεις τοῦ Ἰράν ἀπὸ τὸν Νοέμβριο μέχρι σήμερα, τὰ ὁποῖα ἀποδίδονται σὲ φανατικούς ποὺ ἀντιδρῶν στὴν ἐκπαίδευση τῶν γυναικῶν. Οἱ ἀρχεὶ ἀνακοίνωσαν ὅτι τὰ περιστατικὰ εἶναι πάνω ἀπὸ 5000(!), σὲ περίπου 230 σχολεῖα, σὲ 25 ἀπὸ τὶς 31 ἐπαρχίες τοῦ Ἰράν. Σύμφωνα μὲ τὸ ὑπουργεῖο Παιδείας τοῦ Ἰράν, πίσω ἀπὸ αὐτὲς τὶς ἀποτρόπαιες πράξεις κρύβονται «*ὀρισμένα άτομα*» ποὺ ἐπιδιώκουν μὲ τὶς πράξεις τους «*νὰ κλείσουν ὅλα τὰ σχολεῖα, καὶ κυρίως τὰ σχολεῖα θηλέων*». Τίποτα δὲν θὰ μπορούσε νὰ εἶναι πιὸ σκοταδιστικὸ ἀπὸ αὐτό. Καὶ ὅλα αὐτὰ δὲν εἶναι γιὰ μᾶς, ἴσως, παρὰ μιὰ ἀκόμη εὐκαιρία νὰ ἐκτιμήσουμε καὶ νὰ τιμήσουμε τὸν Χριστιανισμό, ὁ ὁποῖος κήρυξε ὅτι «*οὐκ ἐνὶ ἄρσεν καὶ θῆλυ*» (Γαλ., γ' 28), θέτοντας τὰ θεμέλια γιὰ τὴν πραγματικὴ ἰσότητα τῶν δύο φύλων. Διότι ἡ διασφάλιση τοῦ δικαιώματος τῆς γυναίκα στὴν παιδεία εἶναι τελικὰ διασφάλιση τοῦ δικαιώματος τῆς γυναίκα στὴ ζωὴ.

ΚΩΔΙΚΟΣ:
01 1290

«ΖΩΗ»
Ἰπποκοράτους 189
114 72 ΑΘΗΝΑ